



Jaarverslag 2011

Colofon:

Nederlandse Vrouwen Raad

Zeestraat 100

2518 AD Den Haag

T: 070 3469304

F: 070 3459346

E: info@de-nvr.nl

www.nederlandsevrouwenraad.nl

Op de voorplaat:

Bovenste rij v.l.n.r. : Huishoudbeurs 2011, veel belangstelling voor NVR-stand;

Negenmaandenbeurs 2011, lid van het promotieteam

Middelste rij v.l.n.r.: Interactiedag 2011, stands van lidorganisaties en projecten

Onderste rij v.l.n.r. : Prinsesjesdag 2011, kunstwerken voor Kamerleden; NVR ondersteunt Meatless Monday; Shevolutiontour, Kirsten in gesprek in de trein.

Inhoudsopgave

1. Inleiding
2. Het voeren van beleidsprocessen en de politiek
3. Internationale vertegenwoordiging
4. Projecten
5. Netwerkfunctie
6. Informatievoorziening en communicatie
7. Samenvatting van de Jaarrekening 2011

Bijlagen:

- Bijlage 1. NVR – Ledenbestand
- Bijlage 2. NVR – Basisorganisatie
- Bijlage 3. NVR – Vertegenwoordigingen

1. Inleiding: 2011 was het jaar ...

... waarin de NVR een tweede fase inging met het bespreekbaar maken van huiselijk geweld. Na het succes van het project 'Doorbreek Huiselijk Geweld – Praat erover' in 2010, werd in 2011 een vervolgproject uitgevoerd met gespreksbijeenkomsten niet alleen in de vier provincies van het eerste project, maar ook in de acht andere provincies. Drie landelijke organisaties namen deel aan het project en organiseerden hun eigen activiteiten om huiselijk geweld bespreekbaar te maken. In totaal werden in 2011 33 gespreksbijeenkomsten georganiseerd waaraan 1550 vrouwen deelnamen. Het project loopt nog door in 2012. Ook met en voor allochtone vrouwen, bijvoorbeeld Chinese vrouwen, werden gespreksbijeenkomsten georganiseerd.

... waarin de NVR zichtbaar was op grote beurzen. De NVR stond in februari vijf dagen op de Negenmaandenbeurs in de RAI in Amsterdam. Daar spraken de gastvrouwen van de NVR vrouwen en mannen, jonge of aankomende ouders, aan over de verdeling van arbeid & zorg. Dit was de start van de campagne 'Samen Uit Samen Thuis', die op de beurs geopend werd door minister Kamp en in de maanden daarna door 5 lidorganisaties werd voortgezet met activiteiten in het hele land. Twee hallen verderop in de RAI was de NVR aanwezig tijdens de Huishoudbeurs 2011. Door samenwerking met Urgenda, Good! en Planet 4 Earth was er een Duurzaamheids-paviljoen ingericht met presentaties van zo'n 20 duurzame organisaties en ondernemingen. Met deze inzet is duurzaamheid definitief geland op de Huishoudbeurs!

... waarin Kirsten van den Hul, onder meer tijdens haar 'Shevolution-tour' in de trein, met veel bekende en onbekende vrouwen in gesprek ging.

Als Vrouwenvertegenwoordiger liet zij hun stem klinken in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in een oproep voor meer diversiteit en evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen. Een omwenteling – vandaar Shevolution – die alleen maar tot stand gebracht kan worden in een alliantie van overheid, bedrijfsleven en maatschappelijke organisaties.

... waarin voor de tweede keer op de dinsdag voorafgaand aan Prinsjesdag voor het gebouw van de Tweede Kamer de roze loper werd uitgelegd.

Onder de titel Vrouwenpodium 2010–2020 werden daar de wensen van vrouwen voor het overheidsbeleid van de komende jaren onder de aandacht van de politiek gebracht. Maar liefst zeven Kamerleden namen, ieder op hun eigen onderwerp, de wensen in ontvangst. *Prinsesjesdag* op de 2^e dinsdag van september is hiermee een traditie geworden evenals de samenwerking hierin met de organisaties van het Landelijk Overleg Minderheden en de FNV.

De samenwerking met het Landelijk Overleg Minderheden werd ook herbevestigd met de tweede gezamenlijke viering van Internationale Vrouwendag. Ruim 100 vrouwen woonden de viering bij.

... waarin de NVR als één van de 'hoofdrospelers op het terrein van vrouwen-emancipatie' door de minister werd uitgenodigd. De minister wilde van gedachten wisselen over het emancipatiebeleid voor de komende periode.

In dat beleid spreekt de minister individuele burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen aan op eigen kracht en talent, en ziet de overheid als voorwaarden-scheppend om deze verantwoordelijkheid ook daadwerkelijk te kunnen nemen. De NVR onderschrijft de visie van de minister. In een schriftelijke reactie sprak de NVR het vertrouwen uit dat de voor de uitvoering van het emancipatiebeleid beschikbare middelen doelmatig en efficiënt zullen worden ingezet met oog voor de behoeften van het maatschappelijke veld, omdat van hen een grote eigen bijdrage wordt gevraagd.

... waarin de NVR een drukbezochte Interactiedag organiseerde voor de lidorganisaties.

In Kontakt der Kontinenten in Soesterberg wisselden lidorganisaties ervaringen en informatie uit en maakten afspraken voor (mogelijke) toekomstige samenwerking.

... waarin het relatiebeheer- en kennissysteem dat de NVR de afgelopen jaren heeft ontwikkeld, werd opengesteld voor de lidorganisaties.

Iedere lidorganisatie kan nu zelf in het systeem het profiel van de eigen organisatie en van bestuursleden en contactpersonen bijwerken. Bovendien kunnen lidorganisaties elkaars gegevens raadplegen om makkelijker tot uitwisseling en samenwerking te kunnen komen. In een onderzoek onder lidorganisaties toonde een grote meerderheid zich enthousiast voor dit eigentijdse systeem.



... waarin het Landelijk Bureau van de NVR verhuisde naar de Zeestraat 100 in Den Haag.

In dit goed onderhouden kantoorverzamelgebouw, waar veel (internationale) NGO's gevestigd zijn, beschikt de NVR over 4 moderne, naast elkaar gelegen kantoor kamers. De werkomstandigheden zijn door de verhuizing aanmerkelijk verbeterd.

... waarin Algemeen Secretaris, Alice Bouman-Dentener een punt zette achter haar carrière bij de NVR. Ruim 13 jaar heeft zij mede vorm gegeven aan de NVR. Voor Alice en voor de NVR start er nu een nieuwe toekomst.

2. Het voeden van beleidsprocessen en de politiek

Doel van de NVR is het bevorderen van maatschappelijke participatie en actiefburgerschap. Een van de kerntaken om dit doel te bereiken is het – gevraagd en ongevraagd – voeden van beleidsprocessen en politiek.

In dit hoofdstuk wordt in chronologische volgorde beschreven welke activiteiten de NVR in het kader van deze kerntaak in 2011 heeft verricht.

Op **7 maart 2011** stuurde de NVR een brief aan de voorzitters van de Eerste en Tweede Kamer met het verzoek nog voor april 2011 een contact-parlementariër te benoemen voor de bestrijding van geweld tegen vrouwen op Europees niveau. De NVR herinnerde beide voorzitters eraan dat al in 2006 de Raad van Europa een netwerk van dergelijke contact-parlementariërs had ingesteld en dat elke lidstaat iemand moet benoemen om hierin deel te nemen. Nederland is een van de weinige lidstaten die nog geen contact-parlementariër heeft benoemd.

Op **8 maart 2011** organiseerde minister Van Bijsterveldt van Emancipatie een bijeenkomst voor 'hoofdrolspelers op het terrein van vrouwenemancipatie' om samen met haar van gedachten te wisselen over het emancipatiebeleid van het Kabinet. De minister deed dit in de voorbereiding van de Hoofdlijnenbrief Emancipatie. Tijdens de bijeenkomst lichtte de minister de prioriteiten van het toekomstig emancipatiebeleid toe.

Dieny Scheffer, voorzitter van de NVR, nam deel aan deze bijeenkomst en bracht, evenals de andere genodigden, haar praktijkervaring in. Zij onderstreepte het belang van vrouwenorganisaties die een belangrijke bijdrage kunnen leveren in de implementatie van het beleid. Zeker een achterbanorganisatie als de NVR, die met en via haar lidorganisaties, een groot bereik van individuele vrouwen kan realiseren. Ook de mogelijkheden tot internationale inbreng, onder meer via de begeleiding van Vrouwenvertegenwoordigers, bracht Dieny Scheffer bij de minister naar voren. Aansluitend werd de verdere samenwerking verkend.

Op **8 april 2011** werd de hierboven genoemde Hoofdlijnenbrief Emancipatie 2012–2015 van minister Van Bijsterveldt door de Ministerraad vastgesteld. In een schriftelijke reactie gaf de NVR aan de visie van de minister, zoals verwoord in de Hoofdlijnen, te ondersteunen. De minister spreekt daarin individuele burgers, bedrijven en maatschappelijke instellingen aan op eigen kracht en talent, en ziet de overheid als voorwaardenscheppend voor groeperingen en individuen om deze verantwoordelijkheid te kunnen nemen. De NVR sprak het vertrouwen uit dat de voor de uitvoering van het emancipatiebeleid beschikbare middelen doelmatig en efficiënt worden ingezet met oog voor de behoeften van het maatschappelijke veld, omdat van hen een grote eigen bijdrage wordt gevraagd.

Ook gaf de NVR aan de toezegging van de minister te waarderen dat het Kabinet de internationale voortrekkersrol van Nederland op het gebied van vrouwenrechten en emancipatie zal handhaven. De NVR sprak haar vertrouwen uit dat de belangrijke bijdragen die Nederlandse vrouwenorganisaties samen met hun internationale netwerken hieraan leveren, door de overheid op waarde worden geschat, en dat vrouwenorganisaties als gelijkwaardige partners worden opgenomen in de inspanningen van de Nederlandse overheid op dit punt. Verheugd was de NVR met de vermelding in de Hoofdlijnenbrief van de belangrijke inzet van de NVR op de preventie van huiselijk geweld in Nederland.

Op **30 mei 2011** nam NVR beleidsmedewerker Lotte Wouters deel aan een expertsessie van de Directie Emancipatie van OCW ter voorbereiding van een beleidsnotitie voor de minister over een op te zetten jongerencampagne in het kader van emancipatie. Input werd gevraagd op het doel en de invulling van de campagne. Aan de expertsessie namen vertegenwoordigers deel van vrouwenorganisaties en van homo-jongerenorganisaties. Aanbevelingen van de NVR waren o.a.:

- Kies voor een actieve rol van de belangenorganisaties ook bij de uitwerking en uitvoering van de campagne; zij kunnen de groepen waar het om gaat bereiken.
- Gebruik positieve termen en voorbeelden; geen belerende en verwijtende teksten en beelden.
- Laat zien wat je kunt doen als je te maken krijgt met discriminatie en geweld; werk daarbij langs twee lijnen: wat kun je als (potentieel) slachtoffer doen en wat kunnen mensen in hun sociale omgeving doen.
- Maak resultaten meetbaar en evalueerbaar.

Op **20 juni 2011** namen Alice Bouman, Lotte Wouters en Marjan Groefsema deel aan een expertmeeting over huiselijk geweld, georganiseerd door het ministerie van OCW/DE. De NVR vroeg middels een powerpointpresentatie aandacht voor vrouwen als actoren in de verandering van hun eigen situatie, ook als ze slachtoffer zijn van huiselijk geweld.



Vrouwenpodium 2010–2020. In 2010 ging het om de aanbidding van een manifest aan

Prinsesjesdag

Op **13 september 2011** was het Prinsesjesdag. Het begint een mooie traditie te worden dat vrouwen op de dinsdag vóór Prinsesjesdag van zich laten horen en aandacht vragen voor de gevolgen van het kabinetsbeleid voor vrouwen.

Sinds 2010 doet de NVR dat samen met FNV en LOM onder de titel

Gerdi Verbeet, voorzitter van de Tweede Kamer. In 2011 waren maar liefst zeven Kamerleden op de roze loper voor het gebouw van de Tweede Kamer aan het Plein in Den Haag uitgenodigd. Voor ieder van hen was er een kunstwerk als symbool voor een politiek onderwerp. Door het in ontvangst nemen van het kunstwerk beloofden de Kamerleden dat ze zich extra voor dat onderwerp gaan inzetten. De onderwerpen waren: kinderopvang, zorg, inburgering, duurzaamheid, arbeidsparticipatie, armoede-bestrijding en huiselijk geweld. In een handzaam boekje waren de statements per onderwerp verzameld, zodat Kamerleden helder op het netvlies krijgen wat vrouwen op de verschillende onderwerpen wensen.

NVR-voorzitter Dieny Scheffer overhandigde kunstwerken voor de onderwerpen Duurzaamheid en Zorg aan respectievelijk Ineke van Gent (GroenLinks) en Madeleine van Toorenborg (CDA).

Ivone Mendes, voorzitter van Lize, een van de acht in het Landelijk Overleg Minderheden (LOM) samenwerkende organisaties, overhandigde kunstwerken aan Pia Dijkstra (D'66) voor het onderwerp Huiselijk geweld en aan Kathleen Ferrier (CDA) voor Inburgering. Anya Wiersma, voorzitter van de FNV Vrouwenbond, sprak de zorg van vrouwen uit op de onderwerpen Kinderopvang en Armoede. De bijbehorende kunstwerken waren voor Mariëtte Hamer (PvdA) en Sadet Karabulut (SP). Jeanine Plasschaert (VVD) ontving van Anya Wiersma het kunstwerk behorend bij het onderwerp Arbeidsparticipatie van vrouwen.

Gesprekken met Kamerleden

Om de aandacht voor de aan de Kamerleden aangeboden vrouwentema's op de politieke agenda te houden is eind 2011 gestart met een serie gesprekken met elk van de bovengenoemde Kamerleden. De NVR heeft voor het regelen van de gesprekken het voortouw genomen, maar de gesprekken worden steeds zo veel mogelijk door alle drie de organisaties gevoerd. Tijdens de gesprekken waren de hoofdvragen: "Wat speelt er komend jaar op dit onderwerp?" en "Wat kunnen we voor u als vrouwenorganisaties betekenen?" In 2011 zijn de volgende gesprekken gevoerd:

- **8 december** – Ybeltje Berckmoes-Duindam (VVD) over de arbeidsparticipatie van vrouwen. Ybeltje is nieuw in de Tweede Kamer en heeft dit onderwerp van Jeanine Plasschaert overgenomen.
- **15 december** – Ineke van Gent (GroenLinks) over duurzaamheid; Magda Berndsen (D'66) over huiselijk geweld; Sabine Uitslag (CDA) over zorg.
- **21 december** – Miriam Sterk (CDA) over inburgering.

Afspraken met Sadet Karabulut (SP) over armoede en met Mariëtte Hamer (PvdA) over kinderopvang zijn voor januari 2012 gemaakt.

Rol vrouwenorganisaties uitvoering NAP II

Op **15 december 2011** was de NVR samen met een delegatie van het Platform WOGD (Women's Organisations in Gender and Development) te gast bij het Ministerie van Buitenlandse Zaken. Daar spraken zij met Jos Hoenen, coördinator Vrouwen, Vrede &



Veiligheid van het ministerie, en dus ook van de totstandkoming van het Nationaal Actieplan (NAP)1325 II. De focus in dit 2e NAP 1325 ligt op vrouwelijk leiderschap. De NVR en het Platform WOGD gaven in het gesprek aan verheugd te zijn over de erkenning van de cruciale en centrale rol van vrouwenorganisaties in het proces en hun belangrijke aandeel in het daadwerkelijk realiseren van empowerment aan de basis. Zij spraken

hun vertrouwen uit dat de minister van Buitenlandse Zaken de vrouwenorganisaties zal faciliteren, zowel financieel als anderszins, om deze taak te kunnen uitvoeren. (Zie ook pagina 25.)

Participatie in Zoetwaterbeleid

Sinds najaar 2009 heeft de NVR contacten met het Ministerie van Infrastructuur en Milieu (voorheen Verkeer en Waterstaat). In deze gesprekken kwam het idee naar voren voor een door de NVR georganiseerde deelname van de 'major group' vrouwen aan het participatieproces voor het Deelprogramma Zoetwater van het Deltaprogramma.

In 2010 heeft het ministerie de NVR gevraagd hiervoor een advies te schrijven.

Algemeen Secretaris van de NVR, Alice Bouman-Dentener, heeft met ondersteuning van Kitty Bentvelsen van de NVR Commissie Duurzame Ontwikkeling, dit advies verzorgd. Het advies is goed ontvangen en heeft tot bijstelling van het algemene participatieplan geleid.

In 2011 bleek echter dat het ministerie niet voldoende middelen voor een door de NVR te organiseren participatie-inzet vrij kon maken.

Verslagen en documenten op de NVR-website:

Brief aan Voorzitters 1^e en 2^e Kamer over contactparlementariër geweld tegen vrouwen:

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=3&paginaID=1604>

Reactie NVR op Hoofdlijnen Emancipatiebeleid 2012-2015:

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=3&paginaID=1641>

Verslag Prinsesjesdag 2011:

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1753>

Gesprek met Buitenlandse Zaken over NAP II en lancering NAP II:

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=5&paginaID=1839>

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=5&paginaID=1850>

3. Internationaal

*Omdat ontwikkelingen in Nederland in toenemende mate beïnvloed worden door de Europese en internationale agenda, ziet de NVR het als koepel als haar taak het Europese en internationale beleid zodanig te beïnvloeden dat nationaal de voorwaarden worden geschapen voor de lidorganisaties om hun doelstellingen te kunnen realiseren en bij te dragen aan een evenwichtige en duurzame samenleving.
In dit hoofdstuk een overzicht van de activiteiten van de NVR op dit terrein in 2011.*



AVVN Vrouwenvertegenwoordiging

Van **10 tot en met 21 oktober 2011** nam Kirsten van den Hul als Vrouwenvertegenwoordiger deel aan de 66ste Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN) in New York. Zij sprak haar statement – met als titel en hartekreet: Viva la Shevolution!– uit op **10 oktober 2011**. In de maanden voorafgaande aan haar deelname had zij vele inspirerende

ontmoetingen. Zo sprak zij met invloedrijke vrouwen op sleutelposities zoals Agnes Jongerius (FNV-voorzitter), Lilianne Ploumen (voormalig PvdA partijvoorzitter) en Winnie Sorgdrager (voormalig politicus en lid Raad van State), en vroeg aan hen: Wat zijn volgens u de belangrijkste vraagstukken m.b.t. emancipatie en vrouwenrechten op dit moment? Wat is een mogelijke oplossing? Wat wilt u mij meegeven naar New York?

Diezelfde vragen legde Kirsten op **17 en 24 september 2011** voor aan vrouwen die zij ontmoette tijdens de Shevolution Tour, een treinreis dwars door Nederland, van Groningen tot Roermond, van Zwolle tot Rotterdam. De resultaten van deze gesprekken verwerkte zij in haar statement, waarmee zij de stem van de Nederlandse vrouw in New York heeft laten klinken. Kirsten predikte geen 'revolution', maar een 'Shevolution': meer diversiteit en een meer evenredige vertegenwoordiging van vrouwen en mannen. Om de nodige veranderingen op gang te krijgen en de positie van de vrouw te verbeteren, moet niet alleen de overheid hierop worden aangesproken, maar ook het bedrijfsleven en het maatschappelijke middenveld. Die alliantie vormt de kern van de Shevolution.

Met haar activiteiten wist Kirsten van den Hul veel publiciteit te genereren voor het fenomeen van de Vrouwenvertegenwoordiger en het onderwerp van haar statement. Vanaf **april 2011** publiceerde zij als Vrouwenvertegenwoordiger wekelijks een column in het Algemeen Dagblad. Ook op het weblog van de NVR-website was Kirsten actief. Naast verschillende optredens in radioprogramma's was zij vlak voor haar vertrek naar New

York ook als Vrouwenvertegenwoordiger te gast bij het televisieprogramma Pauw & Witteman.

Eind augustus 2011 is de werving van de Vrouwenvertegenwoordiger voor 2012 gestart. De vacature is breed onder vrouwen en vrouwenorganisaties – ook buiten het NVR-netwerk – uitgezet. Er was ook dit jaar een ruime keuze uit gekwalificeerde kandidaten. Na de Algemene Vergadering van de NVR op **17 november 2011** is Anke Vervoord voorgedragen aan de minister van Buitenlandse Zaken. Anke is directeur van Vrouwen van Nu, voorheen de Nederlandse Bond van Plattelandsvrouwen.

Commission on the Status of Women

Van **22 februari tot 4 maart 2011** vond in New York de 55^e sessie van de Commission on the Status of Women (CSW) van de Verenigde Naties plaats. Als inbreng hiervoor heeft de NVR een ‘paper’ geschreven waarin een holistische aanpak voor de empowerment van vrouwen wordt bepleit. Uitgangspunten van deze aanpak zijn:

- De mogelijkheid voor vrouwen en meisjes om hun vaardigheden en talenten te ontwikkelen is een mensenrecht.
- Vrouwen en meisjes hebben vertrouwen in hun eigen mogelijkheden. Wat ze nodig hebben is het vertrouwen van anderen om hen de kansen te bieden op alle niveaus te participeren.
- Gedragsverandering en structuurverandering vormen de sleutel tot een volledige en gelijkwaardige participatie van vrouwen.
- Als ze de kans krijgen, nemen vrouwen hun verantwoordelijkheid.
- Adequate ondersteuning van succesvol vrouwelijk leiderschap werkt als een hefboom voor gender gelijkheid op alle fronten in de samenleving.

Op **17 februari 2011** tijdens de CSW-briefing van het ministerie van OC&W heeft Dieny Scheffer, als voorzitter van de NVR, de inbreng van de NVR voor de CSW aangeboden aan Carlien Scheele, directeur Emancipatie en leider van de Regeringsdelegatie naar de CSW. De inbreng van de NVR was voorbereid tijdens bijeenkomsten van het internationale netwerk van de NVR (zie ook pagina's 19 en 20).

Tevens is de NVR-uitgave ‘How to lobby at International Conferences (for dummies)’ aan de deelnemers van de CSW-briefing uitgereikt.

Op **8 december 2011** is samen met Wo=Men en E=Quality de NGO consultatie voor de 56^e sessie van de CSW georganiseerd. Hierbij waren zowel de Vrouwenvertegenwoordiger van 2011 als de vrouwenvertegenwoordiger voor 2012 betrokken.

NVR vertegenwoordigd bij European Observatory

In **mei 2011** is Aleid van den Brink benoemd als vertegenwoordiger van de NVR bij het European Observatory on Violence against Women. Het Observatory valt onder de Europese koepelorganisatie European Women's Lobby waar de NVR bij is aangesloten. Aleid van den Brink is directeur-bestuurder van de Blijf Groep en heeft naast affiniteit

met dit onderwerp ook veel kennis van de stand van zaken en aanpak van geweld tegen vrouwen in Nederland.

Nationale gegevens seksueel geweld

Ten behoeve van de European Women's Lobby heeft de NVR in **mei 2011** een bijdrage geleverd aan het verzamelen en in kaart brengen van nationale gegevens op het gebied van seksueel geweld tegen vrouwen.

Workshop Equal Share of Work and Care

Tijdens de Boardmeeting van de European Women's Lobby in **juni 2011** heeft de NVR een workshop gepresenteerd over het project Samen Uit Samen Thuis. Onder de titel Equal Share of Work and Care heeft Mieke Bakker, voorzitter van de NVR Commissie Maatschappelijke Participatie en lid van de Stuurgroep van dit project, de presentatie tijdens de workshop verzorgd (zie ook pagina's 15 en 16).

Na afloop van de workshop werd door de EWL de inzet op Europees niveau voor een kraamverlof voor mannen van twee weken aangescherpt tot "Vaders verplicht twee weken alleen thuis met de kids". De eis is nog niet officieel ingediend maar wijst wel de richting voor de lobbygroepen aan.



Ontvangst internationale delegaties

Op **23 augustus 2011** ontving de NVR enkele vertegenwoordigers van de Union of Women's Organizations of Macedonia (UWOM), de koepel van vrouwenorganisaties in Macedonië. Het bezoek kwam tot stand via Marjanne Dersjant van het Katholiek Vrouwen Dispuut die in Macedonië als vrijwilliger heeft gewerkt. Vanuit de NVR waren Tonny Filedt Kok, voorzitter van de Advies Commissie

Internationaal, en Lotte Wouters, beleidsmedewerker, aanwezig.

De vrouwenorganisaties in Macedonië hebben behoefte aan capaciteitsversterking, netwerken en de ervaringen van vrouwenorganisaties in andere landen. Ze willen graag hulp bij het maken van projectplannen en het zoeken van deskundigheid en samenwerkingspartners voor het indienen van projecten.

Tijdens het bezoek aan de NVR zijn ze geïnformeerd over de positie van vrouwen in Nederland, over de NVR en over de internationale contacten van de NVR, met name de European Women's Lobby. Verder hebben ze gerichte informatie gekregen op diverse door hen aangedragen thema's en contactgegevens meegekregen van lidorganisaties die op deze thema's actief zijn, opdat met hen contact gelegd kan worden voor samenwerking en ondersteuning.

Verslagen en documenten op de NVR-website:

Verslag AVVN 2011

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=5&paginaID=1850>

Statement Kirsten van den Hul:

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1776

Paper NVR voor CSW 55 www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealID=950

Verslag workshop Equal Share of Work and Care

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealID=897

Verslag bezoek delegatie uit Macedonië

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?themaID=3&paginaID=1728

Bijgewoonde bijeenkomsten:

- 16-17 september 2011, Civil Society Seminar on Women's Rights in Europe, Amsterdam;
- 19-20 september 2011, Conference Equality between women and men, Brussel
- Lezing Mr. Babatune Osotimihan, executive director UNFPA, Ministerie van Buitenlandse Zaken, Den Haag;
- Lezing Dr. Shirin Ebadi, Iraanse Nobelprijs-winnares in 2003, Amsterdam. Zij besprak de situatie van vrouwen in de Arabische wereld en in Iran.
- Bijeenkomst Nationaal Platform RIO+20, Amsterdam.

4. Projecten, ontwikkeling en uitvoering

Naast beleidsbeïnvloeding, nationaal en internationaal, is de ontwikkeling en uitvoering van projecten een kerntaak van de NVR. Ook deze taak heeft als doel maatschappelijke participatie en actief burgerschap van vrouwen te bevorderen. De projecten zijn veelal gericht op bewustwording door voorlichting en informatie-overdracht en op empowerment.

In dit hoofdstuk een overzicht van de in 2011 lopende projecten, en de activiteiten in de voorbereiding van (mogelijke) nieuwe projecten.

Duurzame Ontwikkeling



Huishoudbeurs 2011

Het is gelukt op de Huishoudbeurs 2011 aandacht te krijgen voor duurzaamheid. Samen met Urgenda, Good! en Planet 4 Earth heeft de NVR gewerkt aan de totstandkoming van een duurzaam paviljoen met als onderwerpen voeding, energie, afval en mode. Twintig verschillende ondernemers en organisaties vonden hier een plek.

Ook de NVR was van **12 tot 20 februari**

2011 met een stand aanwezig en deze werd druk bezocht. Gastvrouwen van de NVR – leden van de NVR Commissie Duurzame Ontwikkeling en andere vrijwilligers – spraken met de beursbezoekers over de verschillende mogelijkheden in eigen huis en omgeving om anders en duurzamer te leven.

De openingsact van het Groen Paviljoen werd uitgevoerd met de hulp van Wubbo Ockels en Victoria Koblenko die was gehuld in een 'little black dress' van eucalyptushout. De Groene Ster Award werd uitgereikt aan de meest duurzame standhouder. Dit was Flexline Solutions, een bedrijf dat keukens en badkamers renoveert. Op het hoofdpodium werd een panelgesprek gehouden over Meatless Monday, waarbij toegelicht werd waarom het verminderen van vleesconsumptie nodig is, en welke heerlijke alternatieven er voor vlees zijn waardoor tenminste een vleesloze dag per week eenvoudig in elk huishouden te realiseren is.

Het Groen Paviljoen en de verduurzaming van de Huishoudbeurs die nu een feit is, heeft veel aandacht gekregen in de media.

Duurzame voedselsystemen

Als vervolg op de inzet op de Huishoudbeurs in 2011 is de NVR door het Ministerie van Economie, Landbouw en Innovatie uitgenodigd om mee te denken over kansrijke

samenwerkingsmogelijkheden op het thema Voedselverspilling. Als ‘warming up’ werden leden van de Commissie Duurzame Ontwikkeling van de NVR uitgenodigd deel te nemen aan het No Waste Dinner, waarvoor 150 bedrijven en organisaties ‘die er toe doen’ waren uitgenodigd. Vervolgens heeft het ministerie een gesprek georganiseerd met de NVR, Milieu Centraal en het Voedingscentrum. Resultaat van dit gesprek was dat in 2012 in een samenwerking met deze organisaties voor het ministerie een bijeenkomst zal worden ontwikkeld gericht op duurzame catering in bedrijfskantines.

Floriade 2012

In 2011 zijn de mogelijkheden onderzocht om op de tuinbouwtentoonstelling Floriade, die van april tot september 2012 in Venlo wordt gehouden, als NVR het onderwerp duurzaam voedsel onder de aandacht te brengen. Gedacht wordt aan een NVR-stand tijdens enkele dagen in het voorjaar van waaruit gesprekken met tentoonstellingsbezoekers worden aangegaan over duurzaam voedsel, en waaraan verschillende (lid)organisaties een bijdrage leveren in de vorm van lezingen en workshops e.d.

Maatschappelijke Participatie

Uw talent gaat niet met pensioen

Het project ‘Uw talent gaat niet met pensioen’, dat in 2009 en 2010 is uitgevoerd, stond in 2011 nog flink in de belangstelling. In **januari 2011** heeft beleidsmedewerker Lotte Wouters van de NVR op verzoek van het blad Geron, tijdschrift over ouder worden & samenleving, een artikel geschreven over ‘aandacht voor talenten van 50-plus vrouwen’. Ook werd ze uitgenodigd bij de bijeenkomst van de Alliantiefabriek waar samenwerkingspartners werden gezocht voor het verder opzetten van Toekomstwerkplaatsen voor vrouwelijke senioren. Tevens werd zij geïnterviewd voor een boek ter gelegenheid van het 400-jarig bestaan van de hofjes in Haarlem.

Tijdens de Vrouwendagviering van de NVR, in samenwerking met het Landelijk Overleg Minderheden, op **4 maart 2011** (zie ook pagina 23), heeft Lotte Wouters een workshop ‘ontdek je talent’ verzorgd, gebaseerd op het project ‘Uw talent gaat niet met pensioen’. Het was een zeer gemengd gezelschap deelnemers: één subgroep praatte Chinees met elkaar over het benutten van hun talenten. De deelnemers waren lang niet allemaal 50+, maar vonden de methode van de Toekomstwerkplaatsen ook voor andere groepen vrouwen heel geschikt.

Er is in 2011 geen subsidieaanvraag ingediend voor een vervolg van het project ‘Uw talent gaat niet met pensioen’. Afgesproken is dat het NVR-bestuur in 2012 contact opneemt met de directie van de ANBO om de samenwerking op het gebied van maatschappelijke participatie van seniorvrouwen opnieuw op te pakken. Ook zijn gesprekken met het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voorzien, omdat

de overheid inzet op arbeidsparticipatie van ouderen. De arbeidsparticipatie van vrouwen tussen 50 en 65/67 jaar in ons land is laag; daar is dus veel te winnen.

Samen Uit Samen Thuis

Dit project richt zich op het verdelen van taken tussen aanstaande ouders binnen- en buitenshuis wanneer er een baby komt. De NVR wil stimuleren dat mensen die kinderen krijgen van te voren goed overwegen hoe ze de taken zo kunnen verdelen dat beide partners zich kunnen blijven ontwikkelen, als ouder én in hun werk. De NVR zet zich hiervoor in omdat dit leidt tot een meer eerlijke verdeling van arbeid en zorg én omdat dit erg belangrijk is voor de economische zelfstandigheid van vrouwen. Veel vrouwen komen als zij minder gaan werken financieel in een afhankelijke positie; gezien het hoge percentage echtscheidingen pakt dit voor vrouwen vaak negatief uit.



Het project startte met een grote publiekscampagne op de Negenmaandenbeurs in de RAI in Amsterdam van **16–20 februari 2011**. Deze campagne werd op de beurs officieel geopend door minister Henk Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid. Meer dan 20 vrijwilligers hebben daar gesprekken gevoerd met wel 2000 jonge moeders én vaders over het verdelen van taken en het

combineren van werken en zorgen voor je kind. De NVR verzamelde 'gouden tips' van ouders voor andere ouders. De tips zijn door een jury beoordeeld, en aan de beste tipgever is een prijs uitgereikt. Op de beurs werd informatie gegeven over regelingen voor verlof, kinderopvang e.d. en er waren sprekers en een improvisatietheater.

In het najaar voerden vijf lidorganisaties binnen dit project activiteiten uit:

1. Women on the Web organiseerde een workshop over het benutten van sociale media bij het bereiken van jonge mensen om met elkaar over dit thema te praten.
2. KVO organiseerde een workshop voor jonge KVO-leden over dit thema en verzorgde een speciale publicatie in hun blad.
3. VNVA organiseerde een congres met als titel 'Alle ballen in de lucht' over het combineren van werk en zorg specifiek voor jonge artsen.
4. FAM zette een congres op met als titel 'een deeltijdbaan, zegen of belemmering?'. Helaas is dit congres vanwege te weinig aanmeldingen uiteindelijk niet doorgegaan. Het bereiken van deze jonge groep vrouwen en mannen met een bijeenkomst blijkt moeilijk te zijn.

5. De FNV Vrouwenbond heeft drie geplande regionale bijeenkomsten onder de titel 'it takes 2 to tango' moeten afzeggen wegens te weinig aanmeldingen. Ze hebben hiervoor in de plaats een nieuw aanbod ontwikkeld, dat vooral gebruik maakt van de sociale media. Inmiddels is er een pagina van de FNV Vrouwenbond over dit thema op Facebook actief.

Er is een vervolgproject op 'Samen Uit Samen Thuis' ontwikkeld waarin een verdere verbreding van de activiteiten naar meer lidorganisaties mogelijk is. Helaas is daar geen financieringsmogelijkheid voor gevonden.

Op **12 december 2011** vond de slotbijeenkomst van het project plaats in het Museum voor Communicatie in Den Haag. Tijdens deze bijeenkomst is gezamenlijk geëvalueerd, waarbij geconcludeerd werd dat het belangrijk is om de bewustwording rond economische zelfstandigheid, vooral van vrouwen, te bevorderen. Afgesproken is om met de leerpunten uit dit project in 2012 met een werkgroep een nieuw project te ontwikkelen op het thema 'combinatie van arbeid en zorg' dat mogelijk wel voor subsidie in aanmerking kan komen. Leerpunten zijn onder meer dat de vaderrol moet worden betrokken, dat het thema meer aanspreekt wanneer het gekoppeld is aan een ander thema, zoals bijvoorbeeld timemanagement en/of het nieuwe werken, en dat de interactieve inzet van sociale media kan helpen om jonge vrouwen (en mannen) beter te bereiken.

Ter afsluiting is een uitgave van de Inforeeks gemaakt over het project Samen Uit Samen Thuis. Deze publicatie is verspreid onder de lidorganisaties en andere geïnteresseerden.

Ook buiten Nederland was er belangstelling voor dit project. De European Women's Lobby vroeg de NVR een workshop in Brussel te verzorgen (zie ook pagina 11).

De Nieuwe Toekomst

In 2011 is het project 'De Nieuwe Toekomst' ontwikkeld dat is gericht op empowerment van vrouwen die slachtoffer zijn geweest van huiselijk geweld en na deze moeilijke periode hun leven weer terug op de rails willen zetten.

Subsidie voor dit project is verkregen van het Ministerie van OCW, directie Emancipatie. Het gaat om een pilotproject dat in 2012 in Overijssel zal worden uitgevoerd. De resultaten, die door een onafhankelijk bureau zullen worden onderzocht, moeten uitwijzen of het project daarna ook elders kan worden uitgevoerd.

De NVR organiseert dit project samen met Vrouwenplatform Carree en de FNV Vrouwenbond.

De vrouwen die deel zullen nemen in het project worden geworven via organisaties voor opvang & hulpverlening en geestelijke gezondheidszorg in Overijssel. Zij gaan aan de slag in een zogenoemde Toekomstwerkplaats waar ze met ondersteuning van trainers werken aan het herontdekken van hun kracht, talenten en toekomstperspectief. Aan het einde van de Toekomstwerkplaats worden de deelnemers gekoppeld aan een coach

(vrijwilliger) die hen ondersteunt bij het zetten van hun eerste stappen op weg naar een nieuwe toekomst. Een aantal van de deelnemers gaat vervolgens een traject volgen gericht op toeleiding naar de arbeidsmarkt.

De bedoeling is dat de deelnemers maatschappelijk actief worden en blijven, bijvoorbeeld door het vinden van een betaalde baan, vrijwilligerswerk of het volgen van een opleiding. Om dat te bereiken wordt nauw samengewerkt met maatschappelijke organisaties, gemeenten en potentiële werkgevers.

De coaches worden geworven uit de vrouwenorganisaties in Overijssel die al ervaring hebben met coaching. Hogeschool Windesheim verzorgt de training van de coaches.

Rechten van de Vrouw

Doorbreek Huiselijk Geweld – Praat erover

De NVR is in 2011 doorgegaan met het stimuleren van de bespreekbaarheid van huiselijk geweld onder vrouwen.

In Overijssel, Noord Brabant, Zeeland en Limburg, waar het project in de eerste fase is uitgevoerd, zijn we meer de diepte ingegaan. Organisaties als Vrouwenplatform Carree, FAM Netwerk, Stichting Dunya, Provinciale Vrouwenraad Noord-Brabant en KVO hebben hun aanbod opnieuw uitgevoerd met nieuwe groepen deelnemers. Daarnaast zijn in deze provincies ook nieuwe organisaties, zoals NBvP/Vrouwen van Nu, Wereldvrouwen, en de Limburgse Katholieke Vrouwenvereniging, aan de slag gegaan om gespreksbijeenkomsten uit te voeren. Zij hebben de materialen en methodieken aangereikt gekregen die in 2010 ontwikkeld zijn.

Ook het Baha'í Vrouwenforum heeft in de verdieping weer deelgenomen. In 2011 is een vervolg geven aan de bijeenkomsten over preventie van huiselijk geweld gebaseerd op de door deze organisatie ontworpen training 'Bouwen aan een huis van vrede'.

Ook in de andere provincies heeft de NVR de organisatie van gespreksbijeenkomsten gestimuleerd. Lid- en andere organisaties, zoals CDA Vrouwen, FNV Vrouwenbond, Vrouwennetwerk Arnhem Nijmegen, CDA4Women, en verschillende plaatselijke vrouwenraden, hebben in 2011 in alle, in de eerste fase nog niet bereikte, provincies gespreksbijeenkomsten over huiselijk geweld georganiseerd. Actieve vrouwen uit de eerste projectperiode hebben in de nieuwe provincies zoveel mogelijk meegewerkt en hun ervaring ingezet. Ook hier is steeds samengewerkt met de regionale Steunpunten Huiselijk Geweld.

In het vervolgproject zijn tevens drie landelijke vrouwenorganisaties begonnen met het bespreekbaar maken van huiselijk geweld. Eén van die lidorganisaties is de Vereniging van Nederlandse Vrouwelijke Artsen. Met een congres heeft de VNVA het onderwerp in de eigen achterban bespreekbaar gemaakt. Ook zijn er trainingen ontwikkeld en

uitgevoerd voor artsen. De VNVA vindt de meerwaarde die samenwerking met de brede vrouwenbeweging voor signalering en bewustwording kan hebben, van groot belang.

Ook organisaties van vrouwen van niet-Nederlandse afkomst zijn in 2011 met het onderwerp aan de slag gegaan. De Molukse Vrouwenraad die in mei 2011 lid is geworden van de NVR was direct enthousiast over het thema en heeft een bijeenkomst



op touw gezet voor begin 2012. Met Chinese verenigingen en vrouwen zijn gespreks-bijeenkomsten georganiseerd, en er is een Werkgroep Chinese vrouwen geformeerd die een aantal malen vergaderd heeft en in 2012 met een projectplan wil komen voor het (verder) doorbreken van het taboe op huiselijk geweld binnen deze bevolkingsgroep.

Inzichten, contacten en methodieken die ontwikkeld zijn in de eerste en vervolgfase van het project zijn/worden zoveel mogelijk opgeslagen en beschikbaar gemaakt voor

organisaties die de bespreekbaarheid van huiselijk geweld onder vrouwen willen stimuleren. De NVR-website en het Kennissysteem dat door de NVR is ontwikkeld spelen hierin een belangrijke rol.

In 2011 zijn in totaal circa 33 gespreksbijeenkomsten georganiseerd, waaraan in totaal circa 1550 vrouwen hebben deelgenomen.

Het vervolgproject loopt nog door in 2012 en wordt met een slotbijeenkomst op 29 maart 2012 afgesloten.

Verslagen, projectpagina's en documenten op de NVR-website:

Verslag Huishoudbeurs 2011

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1571

Projectpagina's Samen Uit Samen Thuis

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1510

Inforeeks Samen Uit Samen Thuis

http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/docs/NVR_Inforeeks_def.pdf

Projectpagina's Doorbreek Huiselijk Geweld www.doorbreekhuiselijkgeweld.nl

5. Netwerkfunctie

In dit hoofdstuk worden de activiteiten beschreven die de NVR in 2011 heeft ondernomen om het netwerk dat de NVR als koepel samen met de lidorganisaties vormt te onderhouden en versterken. Hierbij gaat het zowel om persoonlijke ontmoetingen als platform voor uitwisseling, als om de ontwikkeling van een eigentijds digitaal systeem voor de onderlinge uitwisseling van informatie en kennis. De NVR onderhoudt daarnaast ook een breed netwerk met andere maatschappelijke organisaties als (mogelijke) samenwerkingspartners.

Netwerkactiviteiten NVR–intern

Beleidsdag

Op **9 juni 2011** kwamen bestuur, staf en leden van de adviescommissies van de NVR bijeen in de Amershof in Amersfoort om de hoofdlijnen te bespreken voor het meerjarenbeleidskader 2012–2015 en het werkplan 2012. Het voorwerk voor de beleidsdag wordt gebruikelijk in de commissies gedaan. Tijdens de beleidsdag wordt gekeken naar de grote thema's die actueel zijn en worden en waar lidorganisaties op actief (willen) zijn. Uiteraard wordt daarbij ook gekeken naar nog lopende projecten en de mogelijkheden voor een vervolg en projecten die al in ontwikkeling zijn.

Thema's voor de komende jaren die tijdens de beleidsdag naar voren kwamen:

- Zelfredzaamheid van vrouwen: economische zelfstandigheid, arbeid en zorg, gelijke beloning;
- Maatschappelijke participatie: gender empowerment, vrouwelijk leiderschap;
- Doorbreek huiselijk geweld: praat er over;
- Vrouwen, vrede, veiligheid;
- Duurzame voedselvoorziening en voedselproductie;
- Vrouw en gezondheid: Veiligheid rond zwangerschap en geboorte.

Tijdens de beleidsdag is een werkgroep samengesteld om met de staf verder te brainstormen over het meerjarenbeleidskader. Deze brainstorm heeft op **4 juli 2011** plaatsgevonden. De aanbevelingen van de werkgroep hadden onder meer betrekking op het versterken van de taken beleidsbeïnvloeding en projectontwikkeling/–uitvoering en het 'focussen' op een beperktere selectie van activiteiten, om mensen en middelen gericht in te kunnen zetten. Deze aanbevelingen zijn verwerkt in het jaarplan 2012 en het meerjarenbeleidsplan.

Internationaal Netwerk

Op **31 januari 2011** kwam het Internationale Netwerk van de NVR bij elkaar om de gezamenlijke inzet in internationale gremia te bespreken. Daarbij ging het onder meer om de inbreng in de 55^e Commission on the Status of Women (zie pagina 10).

Het internationaal netwerk bestaat uit vertegenwoordigers van de lidorganisaties die de portefeuille internationaal beheren en/of hun organisatie in een internationaal gremium vertegenwoordigen.

Tijdens deze tweede bijeenkomst sinds de 'rehabilitatie' van het netwerk eind 2010, konden men kennis maken met Kirsten van den Hul die in 2011 de Nederlandse vrouwen vertegenwoordigde in de regeringsdelegatie naar de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties (AVVN). Ook de ontwikkelingen met betrekking tot de European Women's Lobby kwamen tijdens de netwerkbijeenkomst aan de orde.

Kirsten van den Hul vertelde over de manier waarop zij zich voorbereidde op haar 'optreden' in de AVVN. Zij voerde gesprekken met Nederlanders op belangrijke posities door wie zij zich liet voeden op het onderwerp emancipatie, welke lacunes er zijn en welke oplossingen men hierin voorziet. Ook ging zij zoveel mogelijk in gesprek met verschillende groepen vrouwen. De leden van het Internationale Netwerk hielpen haar aan tips voor meer mogelijke gesprekspartners, en beloofden hun eigen netwerk in te zetten om haar met hen in contact te brengen.

In 2010 heeft de NVR voor de 54e zitting van de CSW het paper Women as Agents of Change opgesteld. Daarmee wilde de NVR een gerichte stimulans geven om het denken over vrouwen als slachtoffers te doorbreken en vrouwen als 'change agent' neer te zetten. Voorstel van de NVR voor de 55e CSW was om door te gaan met het motto 'Vrouwen op de bres voor verandering'. De leden van het Internationale Netwerk onderschreven dit voorstel.

Iedereen was het er over eens dat empowerment van vrouwen en meisjes actie vraagt op drie niveaus: directe steun aan de doelgroep – geef ze vaardigheden en vertrouwen; maatschappijopbouw en capaciteitsversterking – verander gedrag en structuren om participatie van vrouwen mogelijk te maken; en lobby en advocacy – steun en bevorder opkomend leiderschap.

Tijdens een eerdere bijeenkomst heeft het Internationale Netwerk van de NVR een prioritering en toevoegingen aangebracht in de onderwerpen die de European Women's Lobby (EWL) voor 2011 op het programma had staan. Tijdens de bijeenkomst op [31 januari 2011](#) kon gemeld worden dat de EWL blij was met de Nederlandse inbreng en op alle punten inmiddels ook de stand van zaken in de EWL had aangegeven.

Tot slot werd gediscussieerd over het position paper van de EWL 'Naar een Europa vrij van alle vormen van geweld tegen vrouwen'.

[Interactiedag](#)

Op [1 oktober 2011](#) kwamen vertegenwoordigers van lidorganisaties naar Soesterberg waar in Kontakt der Kontinenten een Interactiedag werd georganiseerd. Het programma bood tal van mogelijkheden – presentaties, marktkramen, workshops – om kennis te maken met onderwerpen en projecten van lidorganisaties, en voldoende netwerktijd en –ruimte om afspraken te maken voor nadere informatieuitwisseling en samenwerking.

Carlien Scheele, directeur Emancipatie van het Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap, opende de bijeenkomst en lichtte de hoofdlijnen van het Emancipatiebeleid voor de komende jaren toe.

Vrouwenvertegenwoordiger, Kirsten van den Hul, presenteerde het resultaat van haar



tweedaagse treintour door Nederland, waarbij zij met vele vrouwelijke treinpassagiers in gesprek was gegaan over wat zij Kirsten mee wilden geven voor haar statement in de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties in New York. Ook werd de film vertoond die van de treinreis is gemaakt.

Lopende NVR-projecten werden gepresenteerd, zowel plenair

voor de zaal, als daarna op de informatiemarkt waar langs stands van lidorganisaties kon worden gestruind om informatie te verzamelen en nieuwe contacten te leggen. Er waren workshops over JUMP, een methode voor empowerment van WOMEN Inc., over sociale media van Women on the Web, over Veiligheid rondom zwangerschap en geboorte in derde wereldlanden door de VNVA en het KNOV, en over het inzetten van vrijwillige mentoren/coaches in vrouwenorganisaties door de VVAO.

Een evaluatie wees uit dat de ruim 50 deelnemers positief oordeelden over de Interactiedag en graag zien dat de NVR deze - zo mogelijk - jaarlijks herhaalt.

Ontwikkeling Relatiebeheer- en Kennissysteem

Eind 2009 is, met subsidie van het Ministerie van Onderwijs, begonnen met de ontwikkeling van een nieuw relatiebeheer- en kennissysteem.

Lag in 2010 het accent op de bouw van het systeem en de initiële vulling daarvan, in 2011 ging het om het interactief maken van het systeem. Dit houdt de mogelijkheid voor lidorganisaties in om:

- de gegevens van alle lidorganisaties te kunnen raadplegen;
- de gegevens van de eigen organisatie zelf in het systeem te kunnen bijwerken;
- te zoeken op individuele personen en op selecties van personen, bijvoorbeeld alle AV-vertegenwoordigers;
- direct vanuit het systeem spamvrij te kunnen mailen naar individuele personen en selecties van personen.

In de Algemene Vergadering op **26 mei 2011** is met de vertegenwoordigers van de lidorganisaties de procedure van de online update besproken. De AV vertegenwoordigers zijn voor de NVR de aanspreekpersonen voor het Kennissysteem.

In **juli 2011** hebben alle AV-vertegenwoordigers een gebruikersnaam en wachtwoord voor hun organisatie ontvangen. Zij kunnen hiermee zowel gegevens raadplegen als – die van hun eigen organisatie– bewerken.

Aanvullend daarop is in **december 2011** de raadpleegmogelijkheid ook voor andere personen van de lidorganisaties opengesteld.

Aan het eind van het verslagjaar werd nog gewerkt aan de implementatie van de mogelijkheid om rechtstreeks vanuit het systeem te mailen.

Het Relatiebeheer- en Kennissysteem bevat:

- de NAW-gegevens van de organisatie;
- de NAW-gegevens van bestuursleden, hun functies en – eventueel – portefeuilles;
- de NAW-gegevens van NVR-contactpersonen bij de lidorganisaties (voor zover geen deel uitmakend van het bestuur);
- informatie over achtergrond, oriëntatie, spreidingsgebied en doelstelling van de lidorganisaties;
- typering van de meest voorkomende projecten en activiteiten van de lidorganisaties, bijv. informatieoverdracht, bewustwording, e.d.;
- thema's en onderwerpen van de projecten en activiteiten;
- typering van het niveau, de schaal van uitvoering van de projecten en activiteiten;
- specifieke doelgroepen;
- informatie over de communicatiekanalen van de lidorganisaties;
- de vertegenwoordigingen van de lidorganisaties, nationaal en internationaal;
- de subsidieverstrekkers.

Personen binnen de lidorganisaties zijn – voor zover mogelijk – op hun deskundigheid 'gelabeld'. De deskundigheden zijn gekoppeld aan de strategische themavelden van de NVR, dus duurzame ontwikkeling, maatschappelijke participatie, rechten van de vrouw en internationaal met de mogelijkheid van nadere specialismen binnen die velden.

Behalve uitgebreide informatie over de lidorganisaties en de in die organisatie betrokken personen, omvat het systeem – uiteraard – ook gegevens van belangrijke externe relaties van de NVR. In totaal omvat het systeem ruim 1000 organisaties en 1600 personen.



In het najaar van 2011 is een onderzoek onder de lidorganisaties uitgevoerd naar hun waardering voor het Kennissysteem en de mogelijkheden die zij voor de toekomst van dit systeem zien. De resultaten komen in de eerste helft van 2012 beschikbaar.

Netwerkactiviteiten met maatschappelijke partners

Internationale Vrouwendag

Op 4 maart 2011 organiseerde de NVR voor de tweede keer samen met de Samenwerkingsverbanden van het Landelijk Overleg Minderheden de viering van Internationale Vrouwendag. Het thema van de viering was 'Vrouwen in balans van A tot Z'.

Gastpreker was Joan Ferrier, directeur van E-Quality. Net terug uit New York, vertelde zij het laatste nieuws over de Commission on the Status of Women van de Verenigde Naties die zij had bijgewoond. Voorts ging ze in op de cijfers uit de Nederlandse Emancipatiemonitor die net uitgebracht was. Deze cijfers spreken, aldus Ferrier, voor zich: 60% van de vrouwen heeft weliswaar betaald werk, maar is niet economisch



zelfstandig, omdat ze vaak parttime werken en/of laagbetaald werk verrichten. De taken tussen man en vrouw op het gebied van arbeid en zorg moeten beter worden verdeeld. Als er kinderen komen gaat de vrouw parttime werken en blijft de man fulltime werken; hij bouwt pensioen op en kan carrière maken. Het hoge scheidingspercentage zorgt er

voor dat vrouwen later in een moeilijke afhankelijke financiële situatie komen. Er moet dus een betere balans gezocht worden tussen arbeid en zorg.

Workshops waren er over inburgering door Laurens Jonkhorst, over de stand van de emancipatie door D'66-Tweede kamerlid Pia Dijkstra, over de kwaliteit en kosten van de kinderopvang door Ina Brouwer.

NVR beleidsmedewerker Lotte Wouters verzorgde een workshop gebaseerd op het project 'Uw talent gaat niet met pensioen' waarin seniorvrouwen met elkaar op zoek gaan naar hun talenten en een stappenplan maken om met hun talent actief aan de slag te gaan.

Een optreden van een multicultureel vrouwenkoor uit de Haagse Schilderswijk sloot de bijeenkomst af.

Ruim 110 vrouwen – onder meer Nederlandse, Chinese, Marokkaanse, Bosnische en Kroatische vrouwen – namen aan de bijeenkomst deel.

Duurzame Dinsdag

Duurzame Dinsdag is een jaarlijks terugkerend evenement op de eerste dinsdag in september waarbij de NVR van meet af aan betrokken is. Rianne Meester-Broertjes, lid

van de NVR-Commissie Duurzame Ontwikkeling is lid van de Stuurgroep van Duurzame Dinsdag.

Duurzame Dinsdag was ook in 2011 weer een succes, getuige het grote aantal inzendingen (ruim 400). Aan de bijeenkomst op **6 september 2011** namen veel mensen deel, waaronder een groot aantal Tweede Kamer-leden. De koffer met duurzame initiatieven werd aangeboden aan staatssecretaris Henk Bleker van Landbouw. Hij ontving die uit handen van Rinske van Noortwijk, directeur van GreenWish. Minister Van Bijsterveldt van Onderwijs reikte de Duurzame Lintjes uit (zie pagina 38).

In de rubriek Persoonlijk Duurzaam op de NVR website verzorgde Rinske van Noortwijk als gastschrijver een column over het belang van Duurzame Dinsdag.

Wereldvoedseldag

De NVR werd opnieuw uitgenodigd mee te denken over de organisatie van de Wereldvoedseldag. Het onderwerp is in lijn met de hoofdlijn van dit kabinet: bedrijven aan zet. Uiteindelijk werd gekozen voor een expertmeeting; hierin was voor de NVR geen rol. Voor 2012 staat (weer) een publieksgerichte actie op het programma.

2^e Nationaal Actieplan 1325

Op **19 december 2011** ondertekenden drie ministeries, 31 maatschappelijke organisaties en vier kennisinstituten het Nederlands actieplan voor vrouwen in conflictgebieden 2012 –2015 (NAP II). Met de ondertekening van NAP II bevestigden alle betrokkenen zorg te dragen voor de uitvoering van resolutie 1325 ter bescherming en versterking van vrouwen in oorlogsgebieden en bij het oplossen van conflicten zonder geweld. De NVR was een van de ondertekenaars. (Zie ook pagina's 7 en 8.)

Verslagen op de NVR website:

Internationale Netwerkbijeenkomst, 31 januari 2011

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1602>

Vrouwendagviering van NVR en LOM, 4 maart 2011

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1608>

Interactiedag, 1 oktober 2011

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1771>

Duurzame Dinsdag 2011

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?alinealD=905>

6. Informatievoorziening en communicatie

Kern van de communicatiestructuur van de NVR vormen website en digitale nieuwsbrief. De website biedt alle informatie – actualiteit, overzicht en naslag. De nieuwsbrief attendeert op nieuws en nieuwe informatie op de site. Voor achtergrond en verhalen uit de praktijk is er de Inforeeks, die zowel in ‘hard copy’ als digitaal op de website beschikbaar is. De inzet van deze structuur is met name gericht op de lidorganisaties en hun achterban of netwerk.

Daarnaast worden voor een bredere, publieke zichtbaarheid persberichten ingezet. De laatste jaren is de NVR ook steeds vaker met presentaties aanwezig op grote beurzen. In dit hoofdstuk worden de ontwikkelingen in de communicatiestructuur in 2011 beschreven.

Website

De website van de NVR kende in 2011 ruim 117.500 bezoeken; dat is een gemiddeld aantal bezoeken van 9.797 per maand.

Op de homepage van de website is een Activiteitenoverzicht ingericht. Hierin worden bijeenkomsten van de NVR en van lidorganisaties op datum vermeld. Lidorganisaties zijn in 2011 met enige regelmaat opgeroepen hun activiteiten t.b.v. publicatie op de NVR website en in het Activiteitenoverzicht aan te melden. Van deze mogelijkheid wordt goed gebruik gemaakt.

Begin 2011 is een zogenoemde formuliereditor in het Content Management Systeem (CMS) van de website geïmplementeerd. Hiermee is het mogelijk allerlei soorten formulieren te maken die online kunnen worden ingevuld.

De formuliereditor is in 2011 met name gebruikt voor de online aanmelding voor bijeenkomsten van de NVR. Voor 't eerst was dat het geval voor de Interactiedag die op 1 oktober 2011 werd gehouden. In de uitnodiging aan de lidorganisaties en in de publicatie op de website is een link opgenomen naar een online formulier dat deelnemers kunnen invullen (naam en adres e.d.). Wanneer zij op de knop ‘verzenden’ klikken komt hun aanmelding automatisch via e-mail binnen bij het secretariaat van de NVR. Voor deelnemers verschijnt er na verzending op de website een bevestiging van hun succesvolle verzending en een overzicht van de door hen ingevulde gegevens. Het secretariaat kan via het CMS direct een Excel-uitdraai maken van alle aanmelders met hun gegevens. De lijst kan gebruikt worden voor eigen informatie of bijvoorbeeld verwerkt worden als uit te delen deelnemerslijst. Vanuit het CMS kunnen ook badges voor de deelnemers worden uitgedraaid.

Omdat ieder gewenst formulier via de formuliereditor kan worden aangemaakt, is het ook mogelijk bijvoorbeeld korte enquêtes online uit te voeren. Hiervan is in 2011 echter nog geen gebruik gemaakt, maar in de nabije toekomst is de NVR dit wel van plan, o.a.

om onder leden en andere geïnteresseerde websitebezoekers de meningen over bepaalde onderwerpen te peilen.

Digitale nieuwsbrief

In 2011 verscheen de digitale nieuwsbrief 16 keer. De nieuwsbrief beleeft inmiddels alweer z'n 5^e jaargang. Het verzendbestand van de nieuwsbrief ligt onveranderd rond de 800.

Regelmatig worden 'specials' van de nieuwsbrief uitgebracht; deze zijn geheel of grotendeels aan een project of gebeurtenis gewijd.

Op **4 januari 2011** was de nieuwsbrief geheel gevuld met de plannen van de NVR voor het startende jaar. De nieuwsbrieven op **27 mei** en **24 november** waren grotendeels gewijd aan de Algemene Vergadering van de NVR die op 26 mei respectievelijk 17 november werd gehouden. De nieuwsbrieven boden een verslag op de belangrijkste punten van elk van beide vergaderingen.

Het project 'Samen Uit Samen Thuis' stond centraal in de nieuwsbrief van **16 juni**. Teruggekeken werd op de hoogtepunten van het landelijk deel van dit project en vooruitgekeken werd naar de activiteiten van de lidorganisaties in het kader van dit project. De nieuwsbrief van **10 november** was geheel gevuld met aankondigingen en/of verslagen van bijeenkomsten georganiseerd door vrouwenorganisaties in het kader van het project 'Doorbreek Huiselijk Geweld – Praat erover'.

Persoonlijk Duurzaam

Sinds **februari 2011** verzorgt de Commissie Duurzame Ontwikkeling van de NVR onder de titel Persoonlijk Duurzaam columns over concrete mogelijkheden om duurzaam te zijn. Deze columns worden op de website en in de nieuwsbrief gepubliceerd. De columns worden bij toerbeurt geschreven door de commissieleden zelf of door gast-schrijvers, zoals Rinske van Noortwijk van GreenWish en Rob van RIONED. Onderwerpen tot nu toe waren onder meer: duurzame cadeaus, Meatless Monday, richtlijnen als hulpmiddel bij het maken van duurzame keuzes, duurzame tuinen, Duurzame Dinsdag, regenwater in de tuin, en zuinig met kraanwater.

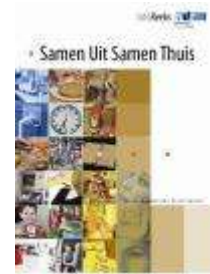
Inforeeks



In 2011 zijn in de 3e jaargang 2 nummers van de Inforeeks uitgebracht.

In **oktober** verscheen het 3e deel van de serie Eerste Vrouwen dit keer geheel gewijd aan vrouwen in de krijgsmacht.

Op de rand van het jaar, eind **december**, werd een nummer van de Inforeeks uitgebracht in het kader



van de afsluiting van het project 'Samen Uit Samen Thuis'. In deze uitgave staat informatie over het belang van goede afspraken tussen (jonge en aankomende) ouders over de verdeling van arbeid en zorgtaken, wordt teruggekeken op hoogtepunten uit het

project, en wordt verwezen naar informatie en kennis verkregen tijdens en door het project.

De Inforeeks wordt gratis verspreid onder 650 vaste abonnees, en voorts in relevante relatiecontacten gebruikt en/of verspreid op bijeenkomsten e.d. De Inforeeks is ook online te lezen op de NVR-website.

Zichtbaarheid op beurzen

Om de zichtbaarheid van de NVR te vergroten heeft de NVR al eerder het voornemen uitgesproken om zich – waar mogelijk – op grote manifestaties en beurzen te presenteren. In **februari 2011** was de NVR tegelijkertijd met een stand aanwezig op zowel de Negenmaandenbeurs als de Huishoudbeurs. In het kader van het project 'Samen Uit Samen Thuis' sprak de NVR op de Negenmaandenbeurs jonge (aankomende) ouders aan om toch vooral goede afspraken te maken over de verdeling van werk en zorg. Op de eerste dag van de beurs opende minister Henk Kamp van Sociale Zaken en Werkgelegenheid officieel de NVR-campagne (zie ook pagina's 15 en 16).

Op de Huishoudbeurs was de NVR alle dagen aanwezig in het Groen Paviljoen dat samen met Urgenda, Good! en Planet 4 Earth was opgezet. Beursbezoekers werden in de NVR-stand uitgenodigd voor een gesprek over duurzaamheid in Voeding, Energie, Afval en Mode (zie ook pagina 13).

Persberichten

In 2011 zijn 8 persberichten uitgebracht, onder meer over de werving en over de benoeming van de AVVN Vrouwenvertegenwoordiger voor 2012, en over het statement van de Vrouwenvertegenwoordiger 2011.

Bij de start van het project 'Samen Uit Samen Thuis' is een persbericht meegegaan in de RAI persmap over de Negenmaandenbeurs. Daarnaast zijn persberichten uitgebracht over de aanwezigheid van de NVR in het Groen Paviljoen op de Huishoudbeurs, en over de Vrouwendagviering op 4 maart samen met de samenwerkingsverbanden van het Landelijk Overleg Minderheden.

De reactie van de NVR op de door minister Van Bijsterveldt (OCW) uitgebrachte notitie Hoofdlijnen Emancipatiebeleid 2015, was eveneens aanleiding voor berichtgeving aan de pers.

Ook is een persbericht uitgegaan over het vertrek van Alice Bouman-Dentener als Algemeen Secretaris van de NVR.

In een aantal gevallen hebben de persberichten geleid tot reacties van de pers in de vorm van vraaggesprekjes met NVR-vertegenwoordigers voor de radio. Zo vroeg de regionale omroep Vlaardingse om een 'live' uitgezonden toelichting op de functie van Vrouwenvertegenwoordiger naar aanleiding van het persbericht over de werving voor 2012.

Het persbericht over het vertrek van de Algemeen Secretaris was voor de redactie van de pagina Vrouw van De Telegraaf aanleiding voor een uitgebreid interview met Alice

Bouman–Dentener, waarin ook vertegenwoordigers van lidorganisaties KVO en Women on the Web, die op dat moment voor een projectbespreking bij de NVR te gast waren, aan het woord kwamen.

Daarnaast wordt de NVR in toenemende mate actief door de pers benaderd voor reacties betreffende vrouwenzaken.

Op de NVR–website:

In 2011 verschenen nieuwsbrieven

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=507

Rubriek Persoonlijk Duurzaam

<http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=1549>

In 2011 verschenen nummers van de Inforeeks

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=777

In 2011 uitgebrachte persberichten

www.nederlandsevrouwenraad.nl/html/index.php?paginaID=223

Interview met Alice Bouman–Dentener in De Telegraaf + aanvulling in de digitale Telegraaf

http://www.nederlandsevrouwenraad.nl/docs/Interview_Alice_14122011_Telegraaf.pdf

http://www.telegraaf.nl/vrouw/actueel/11120151/_Geen_hekel_aan_mannen_.html

7. Samenvatting van de Jaarrekening 2011

Aan het begin van 2011 ging de NVR-begroting over 2011 uit van een begrotingstekort van € 190.179,-. Aan het einde van 2011 konden de financiële boeken worden afgesloten met een begrotingstekort van “slechts” € 58.535. Dit uiteindelijke tekort is met een bijdrage vanuit het Tentoonstellingsfonds gedekt. Dat de NVR het oorspronkelijke begrotingstekort gedurende 2011 terug heeft weten te dringen is vooral te danken aan de enorme inzet die door bestuur, staf, leden en vele vrijwilligers is geleverd, om subsidie en fondsen voor projecten en activiteiten binnen te krijgen en uit te voeren. In dit jaarverslag heeft u daarover uitgebreid kunnen lezen.

Toch is het een groot punt van zorg dat de NVR al enkele jaren op rij vanuit het Tentoonstellingsfonds financiële middelen moet opnemen om het tekort van de NVR te dekken. Deze situatie is op termijn niet houdbaar. De NVR zal op zoek moeten naar nieuwe mogelijkheden om de organisatie en haar projecten te financieren.

In deze periode van krimp en economische crisis met een terugtrekkende overheid die steeds meer verantwoordelijkheid legt bij burgers en bedrijfsleven, is het niet alleen voor de NVR, maar zoals uit gesprekken met lidorganisaties blijkt, ook voor andere maatschappelijke (vrouwen)organisaties steeds moeilijker om subsidies voor de organisatie, projecten en activiteiten te werven.

Desalniettemin blijven de onderwerpen waar de NVR en haar lidorganisaties zich op richten, en vooral de doelen die ermee worden gediend, van essentieel belang. In 2012 rekent de NVR daarom op de inzet van allen die het werk van de NVR een warm hart toedragen om door middel van gezamenlijke inspanning ervoor te zorgen dat het jaar 2012 wel afgesloten kan worden met een positief begrotingsresultaat. Hiertoe zullen in de loop van 2012 concrete plannen worden ontwikkeld.

Balans per 31 december 2011

	<u>31-12-2011</u>	<u>31-12-2010</u>		<u>31-12-2011</u>	<u>31-12-2010</u>
ACTIVA	€	€	PASSIVA	€	€
Vaste activa	13.203	13.203	Wilhelmina Druckerfonds	30.275	30.275
Overlopende activa	114.900	114.900	te besteden subsidies	78.364	78.364
Overige vorderingen	387	387	Te betalen posten	<u>225.106</u>	<u>225.106</u>
Geldmiddelen	<u>205.255</u>	<u>205.255</u>			
	333.745	333.745		333.745	333.745

Staat van baten en lasten over 2011

	Rekening 2011	Begroting 2011	Rekening 2010
	€	€	€
LASTEN			
Personeelskosten	260.487	262.300	259.985
Huisvestingskosten	25.062	24.000	33.942
Kantoorkosten	22.022	24.500	31.061
Overige algemene kosten	8.854	9.400	10.678
Kosten basisorganisatie	<u>9.615</u>	<u>20.000</u>	<u>17.127</u>
Kosten organisatie	326.040	340.200	352.793
Aan projecten doorberekende kosten	<u>244.356</u>	<u>124.321</u>	<u>281.636</u>
	81.684	215.879	171.157
<i>Kosten van projecten</i>	<u>447.090</u>	-	<u>1.178.271</u>
Totaal lasten	<u>528.774</u>	<u>215.879</u>	<u>1.249.428</u>
	=====	=====	=====
BATEN			
Rente Tentoonstellingsfonds	16.652	15.000	18.084
Contributies	5.770	6.200	6.414
Abonnementen en verkopen	-	500	-
Diverse baten en lasten	<u>1.106</u>	<u>4.000</u>	<u>10.009</u>
<i>Baten organisatie</i>	23.528	25.700	34.507
Subsidies en bijdragen projecten	<u>446.711</u>	-	<u>1.178.271</u>
Totaal baten	<u>470.239</u>	<u>25.700</u>	<u>1.212.778</u>
	=====	=====	=====
Saldo lasten en baten	<u>58.535</u>	<u>190.179</u>	<u>36.650</u>
Tentoonstellingsfonds, bijdrage in het kort	<u>58.535</u>	<u>190.179</u>	<u>36.650</u>
Saldo ten laste van NVR	-	-	-

Toelichting projectkosten

112. WfWP financiële dienstverlening, kosten 2011 € 7.287.

124. Weerbaarheid huiselijk geweld, de projectkosten 2011 bedragen € 17.428.

144. KIEM. De projectkosten bedroegen in 2011 € 154.350.

146. Kennissysteem. De projectkosten bedroegen in 2011 € 39.839.

149. WfWP Seed Funds. De projectkosten bedroegen in 2011 € 919.

152. Samen Uit Samen Thuis. De projectkosten 2011 bedroegen € 88.547.

154. Doorbreek huiselijk geweld. De projectkosten 2011 bedroegen € 127.956.

155. Zoetwaterbeleid. De projectkosten 201 bedroegen € 295.

159. Samenwerking Kiem. De projectkosten 2011 bedroegen € 173.

160. Empowerment Slachtoffers huiselijk geweld. De projectkosten 2011 bedroegen € 10.297.

BIJLAGEN

NEDERLANDSE VROUWEN RAAD: Ledenbestand



Nieuwe lidorganisaties

In 2011 is de NVR uitgebreid met twee organisaties. Tijdens de Algemene Vergadering van **26 mei**

2011 werd de Molukse Vrouwenraad verwelkomd.

Een even warm welkom gold de Stichting Yente tijdens de AV op **17 november 2011**.



Ledenbestand	
1. Aletta, instituut voor vrouwengeschiedenis (voorheen IIAV)	25. Proefprocessenfonds Clara Wichmann
2. Algemene Nederlandse Vrouwenvereniging Tesselschade – Arbeid Adelt (TAA)	26. Provinciale Vrouwenraad Noord-Brabant
3. Bahá'í Vrouwenforum Nederland	27. Stichting Religieuzen tegen Vrouwenhandel (SRTV)
4. Business and Professional Women (BPW) – the Netherlands	28. Unie Nederlandse Katholieke Vrouwenbeweging (Unie NKV)
5. CDA Vrouwenberaad	29. Unie van Soroptimistclubs in Nederland, Suriname en de Nederlandse Antillen (UvS)
6. Delta Kappa Gamma Nederland (DKGN)	30. Vereniging van Nederlandse Vrouwelijke Artsen (VNVA)
7. FAM! (voorheen Limburgse Vrouwen Raad)	31. Vereniging van Vrouwen met Hogere Opleiding (VVAO)
8. Federatie Zakenvrouwen	32. Vereniging voor Vrouwenbelangen
9. FNV Vrouwenbond	33. Vereniging voor Vrouwengeschiedenis
10. GAIA, netwerk voor vrouwen in de aardwetenschappen	34. Vrouwen Organisatie Nederland – Darfur (VOND)
11. Gender Concerns International (GCI)	35. Vrouwen voor Vrede
12. Independent Order of Odd Fellows	36. Vrouwenennetwerk Arnhem-Nijmegen
13. Katholiek Vrouwen Dispuut (KVD)	37. Vrouwenennetwerk Wageningse Ingenieurs (VWI)
14. KVO (voorheen Katholieke Vrouwen Organisatie)	38. Vrouwenplatform Carree
15. Koninklijke Nederlandse Organisatie van Verloskundigen (KNOV)	39. Women in Europe for a Common Future (WECF)
16. Liberaal Vrouwen Netwerk	40. Women on the Web (WOW)
17. Melania Ontwikkelingssamenwerking	41. Women's International League for Peace and Freedom Nederland (WILPF)
18. Molukse Vrouwen Raad (MVR) (lid geworden per 26 mei 2011)	42. Women's International Shipping & Trading Association (WISTA)
19. National Council of Jewish Women Nederland (NCJW)	43. Women's International Zionist Organisation (WIZO)
20. Nederlandse Organisatie Vrouwelijke Apothekers (NOVA)	44. Yente (lid geworden per 17 november 2011)
21. Netwerk BIZ	45. Young Womens Christian Association Nederland (YWCA)
22. Oudere Vrouwenennetwerk Nederland (OVN-NL)	46. Zeeuws Vrouwenplatform
23. Partij van de Arbeid vrouwenennetwerken	47. Zonta International
24. Politiek Scholings Centrum (PSC)	

NEDERLANDSE VROUWEN RAAD: de basisorganisatie

Verhuizing

De NVR is erg blij met de verhuizing van het Landelijk Bureau van de NVR per **1 oktober 2011** naar de Zeestraat 100, 2518 AD, Den Haag. De medewerkers beschikken in dit goed onderhouden kantoorverzamelgebouw, waar veel (internationale) NGO's gevestigd zijn, over 4 moderne, naast elkaar gelegen kantoorkamers. De werkomstandigheden zijn door de verhuizing aanmerkelijk verbeterd. De NVR beschikt naast de 4 kantoorkamers over een apart magazijn annex vergaderkamer.



Vertrek Algemeen Secretaris

In de samenstelling van het Landelijk Bureau van de NVR heeft zich aan het eind van het verslagjaar een belangrijke wijziging voorgedaan. Per **31 december 2011** is Alice Bouman-Dentener als Algemeen Secretaris vertrokken. Om economische redenen is besloten de functie enigszins aan te passen. Op 10 november 2011 is de vacature van Bureaucoördinator voor 24 uur per week uitgezet.

Eveneens per **31 december 2011** is Ben Freeze vertrokken als medewerker Planning & Control (voor 8 uur per week). Besloten is deze vacature vooralsnog niet op te vullen. Het totale aantal FTE is met ingang van 1 januari 2012 3,6 FTE.

Structuurwijziging Commissies

Op verschillende momenten is in 2011 gesproken over de commissiestructuur en de meest efficiënte werkwijze ook in relatie tot de beperkte menskracht die beschikbaar is voor de ondersteuning van de commissies. Belangrijke taken van de commissies zijn (de advisering op het gebied van) beleidsbeïnvloeding – nationaal en internationaal – en de ontwikkeling en uitvoering van projecten. Versterking op beide taken is gewenst. Dit staat ook in het meerjarenbeleidskader van de NVR beschreven.

In haar decembervergadering heeft het bestuur besloten de Adviescommissie Internationaal samen te voegen met de commissie Rechten van de Vrouw. Beide commissies hadden reeds om deze samenvoeging verzocht. Het bestuur heeft besloten om ook de commissies Duurzame Ontwikkeling en Maatschappelijke Participatie samen te voegen. De voorzitters zijn verzocht verkennende gesprekken te voeren om te zien hoe deze samenvoeging kan worden gerealiseerd en vorm gegeven kan worden aan de versterking van de 'beleidspoot' en de 'projectenpoot'.

Overleden

Op **5 februari 2011** overleed Marianne Nauta; zij is in verschillende functies voor de NVR en de 'vrouwenzaak' actief geweest.

In 1994 vertegenwoordigde zij de Nederlandse vrouwen bij de Algemene Vergadering van de Verenigde Naties, waar zij zich uitsprak voor meer vrouwen in leidinggevende posities. Tijdens de Vierde Wereld Vrouwenconferentie in 1995 in Beijing was zij een actief lid van de Nederlandse delegatie. Ook was zij jarenlang penningmeester van het European Center van de International Council of Women, de ECICW. Binnen de NVR was zij jarenlang penningmeester; zij sloot haar bestuursperiode bij de NVR af met een Koninklijke Onderscheiding. Als voorzitter van de beleggingsadviescommissie van het Tentoonstellingfonds bleef zij de NVR dienen en ook was zij nog jarenlang voorzitter van de Adviescommissie Internationaal. In mei 2010 had zij haar laatste functie voor de NVR neergelegd.

Bestuur

Dieny Scheffer-Versluis (CDA Vrouwen), voorzitter, portefeuille Internationaal
Leny Wesenhagen (Liberaal Vrouwen netwerk), penningmeester sinds mei 2011
Albertine Zoetmulder (Liberaal Vrouwen netwerk), vice-voorzitter tot 12 oktober 2011 en secretaris, wnd. penningmeester tot mei 2011, portefeuille Communicatie en PR
Annie Kamp (CDA Vrouwen.), vice voorzitter intern sinds 12 oktober 2011, portefeuilles Personeelszaken, Maatschappelijke Participatie en Rechten van de Vrouw
Anneke van Veen (Unie van Soroptimisten), vice voorzitter extern sinds 12 oktober 2011, portefeuille Duurzame Ontwikkeling

Landelijk bureau

Alice Bouman-Dentener, algemeen secretaris tot/met 31 december 2011, 24 uur per week; e-mail: a.bouman@de-nvr.nl
Lotte Wouters, beleidsmedewerker Themavelden Maatschappelijke Participatie en Rechten van de Vrouw, 30 uur per week; e-mail: l.wouters@de-nvr.nl
Sandra Boes, communicatiemedewerker (coördinatie), 8 uur per week; e-mail: s.boes@de-nvr.nl
Manu Bühring, communicatiemedewerker, 8 uur per week; e-mail: m.buhring@de-nvr.nl
Ramratie Parohi, financieel secretariael medewerker, 29 uur per week; e-mail: financieel@de-nvr.nl
Bep den Ouden-Lindeijer, secretariael redactioneel medewerker, 18 uur per week; e-mail: b.denouden@de-nvr.nl en info@de-nvr.nl
Ben Freeze, medewerker Planning & Control tot/met 31 december 2011, 8 uur per week; e-mail: b.freeze@de-nvr.nl
Marjan Groefsema, externe projectleider Doorbreek Huiselijk Geweld; e-mail: m.groefsema@de-nvr.nl
Ebi Haye, vrijwilligster incidentele ondersteuning secretariaat
Khadija Nairi, extern projectmedewerker 'Samen Uit Samen Thuis' en 'De Nieuwe Toekomst'

<p>Commissie Duurzame Ontwikkeling Anneke van Veen, voorzitter Kitty Bentvelsen (WECF) Krista Jansen Elly de Jeu (FNV Vrouwenbond) Rianne Meester-Broertjes (VWI) Francine Thielen-Tonnaer tot mei 2011 Marianne Willems (Soroptimisten)</p>	<p>Commissie Maatschappelijke Participatie Mieke Bakker-Mantjes (WISTA), voorzitter Tineke Bakker-van den Bos (Soroptimisten), tot mei 2011 Tineke van der Kraan (FNV VB), tot november 2011 Jolanda Nuytens (KVO) Sebahat Yurdusen (Netwerk BIZ)</p>
--	---

<p>Commissie Rechten van de Vrouw Els van den Berg (Zonta), voorzitter Marianne Kallen-Morren (Soroptimisten) Ted Strop-von Meyenfeldt (YWCA) Margaret de Vos van Steenwijk (Liberaal Vrouwen Netwerk) tot mei 2011</p>	<p>Advies Commissie Internationaal Tonny Filedt-Kok (Soroptimisten), voorzitter Aleid van den Brink (directeur Blijf Groep), vertegenwoordiger in European Observatory on Violence against Women, sinds mei 2011 Anneke van Doorne-Huiskes (VVAO), sinds oktober 2011 Eileen Focke (VVAO), tot oktober 2011 Marion Minis (VVAO), coördinator Europa Dieny Scheffer-Versluis</p>
--	--

<p>Stuurgroep Doorbreek Huiselijk Geweld Dieny Scheffer, voorzitter Ryenne v.d. Aker (KVO) Els van den Berg (Zonta) Estée de Boer (Chinese vrouwen) Roelie Briggeman (Vrouwenplatform Carree) Manu Bühring, communicatiemedewerker Alice Cheung (Landelijke Federatie Chinese Vrouwenverenigingen) Charlotte van Dijk (FAM Netwerk) Lenny Geluk (voorheen Zeeuws Vrouwenplatform) Marjan Groefsema, projectleider Jeanne de Haan (CDA Vrouwen) Leyla Hamidi (Baha'i Vrouwenforum) Ingrid Horst (Ministerie Veiligheid en Justitie) Bernadette Jansen (Vrouwennetwerk Arnhem Nijmegen), tot september 2011 Lydia Ketting (VNVA) Tineke van der Kraan (FNV VB) Christine Nanlohy (Molukse Vrouwenraad)</p>	<p>Vervolg Stuurgroep Doorbreek Huiselijk Geweld Jansje Jantje Schuringa-Panman (Vrouwen van Nu) Sonja Tettero (Vrouwennetwerk Arnhem Nijmegen), sinds september 2011 Jobke Vonk (CDA4Women)</p> <p>Stuurgroep Samen Uit Samen Thuis Mieke Bakker-Mantjes Tineke van der Kraan Jolanda Nuytens Lotte Wouters, beleidsmedewerker</p> <p>Stuurgroep De Nieuwe Toekomst Carlien de Roy van Zuydewijn (Vrouwennetwerk Arnhem Nijmegen), voorzitter Annie Kamp Tineke van der Kraan Willemien Penterman (Vrouwenplatform Carree)</p>
--	---

<p>Financiële Commissie Marjo Dubbeldam (Vrouwennetwerk Arnhem Nijmegen) Ellen Zevenbergen</p>	<p>Leden Kascommissie Vivian Repko (Delta Kappa Gamma Nederland) Any Wiersma (FNV Vrouwenbond)</p>
---	---

<p>Vertegenwoordigingen nationaal Europese Beweging Nederland, Jet Brummelhuis-Middelhoff Platform Vrouwen & Duurzame Vrede, Ted Strop-von Meyenfeldt Schone Kleren Kampagne, Francine Thielen-Tonnaer, tot mei 2011 Stichting Vluchteling, Jikky Dinçelek-Lettinga Stuurgroep Duurzame Dinsdag, Rianne Meester-Broertjes Women for Water Partnership, Kitty Bentvelsen</p>	<p>Vertegenwoordigingen internationaal ECICW, Annelies Pierrot-Bults European Observatory on Violence against Women, Aleid van den Brink, sinds mei 2011 European Women's Lobby, Marion Minis ICW, Lily Hutjes-Boelaars</p> <p>Vrouwenvertegenwoordiger AVVN 66 Kirsten van den Hul</p>
--	--

NEDERLANDSE VROUWEN RAAD: Vertegenwoordigingen

In een aantal gevallen zijn de verslagen van de vertegenwoordigers ingekort. De meer uitgebreide verslagen vindt u op de website www.nederlandsevrouwenraad.nl . NVR . Vertegenwoordigingen.

Nationaal

Stuurgroep Duurzame Dinsdag

www.duurzamedinsdag.nl



Duurzame Dinsdag wordt voorbereid door een Stuurgroep, o.l.v. Jelle de Jong, directeur IVN Vereniging voor Natuur- en Milieueducatie, en met leden vanuit verschillende maatschappelijke organisaties, waaronder de NVR. Rianne Meester-Broertjes is voor de NVR lid van deze Stuurgroep. In 2011 is een verdere kwaliteitsslag gemaakt: inhoud en proces worden steeds beter. Helaas was ook in 2011 de betrokkenheid en inbreng vanuit de NVR en haar lidorganisaties beperkt.

Duurzame initiatieven

In 2011 zijn er 417 duurzame initiatieven ingeleverd, waarvan 16 een nominatie ontvingen. De initiatieven komen van particulieren, organisaties, bedrijven en onderwijsinstellingen.

Onder de indieners zijn mensen die zelf een initiatief opzetten, en mensen die een idee hebben waarvan ze vinden dat het door anderen opgepakt moet worden. Voor Duurzame Dinsdag is de eerste groep indieners het meest relevant, omdat die passie met hun initiatief hebben en zich graag in willen zetten om tot verdere uitvoering te komen. Het zijn vaak mensen die een bedrijfsaffiniteit hebben.

Uit gesprekken met indieners blijkt dat ze bij de implementatie van hun idee vooral behoefte hebben aan PR, aan partners die met hen aan de gang willen gaan en aan financiering. Daarbij gaat het veelal niet om subsidies of om medefinanciering, maar om leningen of garantstellingen. Ook hebben ze behoefte aan hulp van overheden om procedures logisch en begrijpelijk te laten zijn. Vaak botst de uitvoering van een initiatief op bestaande regelgeving. De wens dat politici en ambtenaren helpen om dat op te lossen blijft groot.

Een jury o.l.v. Monique de Vries (voormalig lid van de Tweede Kamer, staatssecretaris van Verkeer & Waterstaat en Dijkgraaf) heeft de initiatieven beoordeeld. Op Duurzame Dinsdag reikte Bart Jan Krouwel de prijzen uit.

Duurzame lintjes

In 2011 hebben 6 mensen een duurzaam lintje gekregen. Minister Marja van Bijsterveldt (Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen) reikte de onderscheidingen uit.

Duurzame Dinsdag op 6 september

De dag in het Tweede Kamergebouw begon met speeddaten. Circa 150 indieners van initiatieven spraken zeer intensief met vertegenwoordigers van bedrijven en overheden, om samen tot een goed uitvoeringstraject van hun initiatief te komen.

Directeur van GreenWish, Rinske van Noortwijk, overhandigde de koffer met initiatieven aan staatssecretaris Henk Bleker (Economische Zaken, Landbouw en Innovatie).

Aansluitend was er een debat met leden van de Tweede Kamer. Bij een aantal thema's hebben Kamerleden het op zich genomen om belemmeringen bij de uitvoering van initiatieven op te lossen. Het is van belang om dit traject als Stuurgroep te volgen. Op voorstel van Kamerlid Marieke van der Werf is besloten tot het instellen van een Groen Spreekuur, twee maal per jaar, waarop personen vanuit de kring rondom Duurzame Dinsdag met Kamerleden in gesprek kunnen over successen en mogelijke probleempunten.

De Stuurgroep werkt aan een meerjarenplan. Er moet op grond van een goede (nieuwe) formule naar sponsors en subsidiegevers worden gezocht. Doel is dat Duurzame Dinsdag niet alleen 'een feestje' in september is, maar het hele jaar een appèl doet op het vergroten van duurzaamheid in de Nederlandse samenleving.

Voor de NVR en haar lidorganisaties is het van belang in 2012 aan te geven wat zij met Duurzame Dinsdag willen en ook wat er wel of niet kan. Meedoen vereist inzet en ook een inspanning om geld bijeen te brengen; vrijblijvend meeliften is niet verdedigbaar ten opzichte van de andere deelnemers in de Stuurgroep. Mogelijk kan de nieuwe bureaucoördinator van de NVR ook voor dit belangwekkend maatschappelijk initiatief van betekenis zijn.

Rianne Meester-Broertjes, lid Commissie Duurzame Ontwikkeling

Europese Beweging Nederland

www.europesebeweging.nl



over Europese integratie.

De Europese Beweging Nederland is een zelfstandige en onafhankelijke vereniging die de opinievorming over het proces van de Europese integratie bevordert door het stimuleren van het Europese debat in Nederland. De EBN vormt een platform voor de gedachtewisseling en het debat

De EBN werkt nauw samen met andere organisaties die actief zijn op het gebied van het Europese beleid.

Het accent wordt gelegd op actieve deelname en inbreng van burgers. Samenwerking met de jeugd, studenten en het onderwijs krijgt extra aandacht in de vorm van gesubsidieerde projecten.

Bij de EBN zijn 35 organisaties aangesloten, zowel politiek, wetenschappelijk als maatschappelijk. Ook de Nederlandse Vrouwen Raad is lid van de EBN.

Op 28 april 2011 vond de Algemene Ledenvergadering plaats. Godelieve van Heteren (voorzitter), Mendeltje van Keulen (vice-voorzitter), Marko Bos (secretaris) continueerden hun bestuurslidmaatschap. Nieuwe leden van het bestuur werden benoemd: Gera Arts, Miriam Offermans en Rien Bongers. Uitgangspunt is nog steeds evenredige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen; het vrouwelijk gedeelte overheerst nu echter.

Naar aanleiding van de aanmelding van veel jongeren is nu een nieuw netwerk van jongeren actief. De nieuwe opzet van de EBN alsmede haar nieuwe website www.europesebeweging.nl werpen hun vruchten af.

In 2011 werden EU Poorten bijeenkomsten georganiseerd, waaronder:

- Europa en Migratie; kan Europa de immigratie wel aan? met sprekers o.a. mr. Sadik Harchaoui, directeur Forum, en drs. Cora van Nieuwenhuizen, 2^e kamer VVD.
- Europa heeft een nieuw strategisch concept nodig, met sprekers o.a. Ambassadeur dr. Marjanne de Kwaasteniet, dr. Margriet Drent, Clingendael en Universiteit Groningen.
- Van Monetaire Unie naar Politieke Unie, met sprekers o.a. T. de Bruyn, lid van de Raad van State in samenwerking met het NGIZ.

Daarnaast werden bijeenkomsten van netwerken georganiseerd in o.m. Groningen, Rotterdam, Maastricht.

In de EBN nieuwsbrief wordt een goed overzicht gegeven van alle bijeenkomsten, die in het hele land georganiseerd worden. Ook worden er informatieve verslagen van de bijeenkomsten aangeboden, die goed te gebruiken zijn voor de achterban.

Drs. Jet Brummelhuis-Middelhoff

Platform Vrouwen & Duurzame Vrede

www.vrouwenenduurzamevrede.nl



Het Platform Vrouwen & Duurzame Vrede is een samenwerkingsverband van organisaties die werkzaam zijn op het terrein van vrouwen en (gewapende) conflicten. Resolutie 1325 van de VN-Veilighedsraad is leidraad voor het werk van het

Platform. Doel is – kort samengevat – door bundeling van de krachten te bevorderen dat resolutie 1325 van de VN-veiligheidsraad in Nederland wordt uitgevoerd.

De deelnemende organisaties in het platform VDV zijn:

- Business & Professional Women the Netherlands (BPW-nl), www.bpwnl.nl
- IFOR Women Peacemakers Program (WPP), www.ifor.org/WPP
- Multicultural Women Peacemakers Network Nederland (MWPn), www.mwpn.org
- Nederlands Expertisecentrum Alternatieven voor Geweld (NEAG), www.neag.nl
- Vrouwen voor Vrede, www.vrouwenvoorvrede.nl
- Women's International League for Peace and Freedom (WILPF Nederland), www.wilpf.nl
- VOND, Vrouwen Organisatie Nederland Darfur, tjanisufi@gmail.com
- Gender Concerns International, www.genderconcerns.nl
- Sundjata, www.sundjata.nl.
- Afghan Women Network, www.afghanwomennetwork.af/

De genderdeskundige van IKV/Pax Christi neemt deel aan de vergaderingen. De Nederlandse Vrouwen Raad heeft mede aan de basis gestaan van dit platform en is een partnerorganisatie van het Platform VDV. Ook WO=MEN en het Dutch Gender Platform zijn partners van het Platform.

Verslag

Het Platform vergaderde 7 keer in 2011. Het Platform VDV heeft zich in 2011 ingezet voor het verder implementeren van het meerjarenplan door:

- deelname aan het halfjaarlijks overleg met Buitenlandse Zaken en andere ondertekenaars van het Nationaal Actieplan 1325 (NAP) over het invoeren van het plan;
- deelname aan het opstellen van het NAP 1325 II (2012 – 2015);
- verspreiding van de Nederlands- en Engelstalige brochure over 1325 uit 2010;
- deelname aan diverse symposia en congressen waarin input werd gegeven over de stem van vrouwen in conflictgebieden;
- ondersteunen van initiatieven van de lidorganisaties;
- input geven in het Europese overleg over Gender in conflict, via het European Peace building Liaison Office (EPLO);
- deelname aan de Civil Society Dialogue Network Policy Meeting op 21 juni 2011 over Women, Peace and Security in EU Common Security and Defence Policy;
- deelname met lezing aan de door UN Women georganiseerde conferentie Women Connect Across Conflicts: Building Accountability for Implementation of UN SCR 1325, 1820, 1888, 1889, gehouden 25-28 juli 2011 in Georgië;
- ontwikkeling van project Vrouwen, Vrede en Religie;
- organisatie van een workshop over het thema Vrouwen, Religie en Gewapende Conflicten tijdens de IFOR/WPP conferentie op 26 mei 2011;

- organisatie van een expertmeeting op 9 november 2011 onder de titel Vrouwen, Vrede en Religie;
- deelname in de werkgroep 1325 van WO=MEN, waarin vrouwen- en ontwikkelingsorganisaties deelnemen om de rol van gender in het ontwikkelingswerk te benadrukken;
- het geven van lezingen over 1325 voor diverse lidorganisaties van de NVR.

Ted L. E. Strop-von Meijefeldt

Stichting Vluchteling

www.vluchteling.org



De Stichting Vluchteling zet zich op humanitaire gronden in voor opvang en begeleiding van vluchtelingen en ontheemden – vluchtelingen binnen de eigen landsgrenzen – in Afrika, Azië, Latijns Amerika en Oost-Europa. Stichting Vluchteling is het samenwerkingsverband van kerken, maatschappelijke instellingen en hulporganisaties.

Stichting Vluchteling kent een bestuur, een Raad van Toezicht en een bureau en sinds 2008 een Raad voor de Vluchteling.

Ik zat eerst in de Raad van Toezicht namens de Nederlandse Vrouwen Raad, nu in de Raad voor de Vluchteling. De Raad geeft Stichting Vluchteling, gevraagd en ongevraagd, advies over internationale vluchtelingenvraagstukken. De voorzitter is Patrick Cammaert, Generaal-Majoor der Mariniers buiten dienst. Hij leidde verschillende vredesmissies en was de hoogste militaire adviseur van Kofi Annan, voormalig Secretaris-Generaal van de Verenigde Naties. De andere leden van de Raad zijn: Yasmine Allas, Kees Bleichrodt, Co Colijn, Boris Dittrich, Guus Eskens, Thea Hilhorst, Agnes Jongerius, Louk de la Rive Box, Wim Ruigrok, Aart Zeeman en ondergetekende. Sinds 2011 ben ik vice-voorzitter van deze Raad.

Bijgewoonde bijeenkomsten en verslag

- 8 februari en 9 juni 2011, vergaderingen van de Raad voor de Vluchteling. Hier werd teruggekeken op de aandacht, die Stichting Vluchteling in 2010 besteedde aan seksueel geweld in conflictgebieden.
Het thema van 2011 is de situatie van de Irakese vluchtelingen en ontheemden. De Raad voor de Vluchteling bracht de brochure uit: Irakese Vluchtelingen en Ontheemden: Uit het oog, uit het hart?
- 21 juni 2011, Wereldvluchtelingendag. Op deze dag sprak de heer Ad Melkert, speciale VN Vertegenwoordiger van de Secretaris-Generaal voor Irak, de achtste Van Heuven Goedhart-lezing uit: “Solidariteit is onze identiteit”.

- 24 november 2011, première van de film van de zusjes Ilse en Femke van Velzen “Justice for sale”. Deze derde documentaire over seksueel geweld als wapen in Congo is weer even indrukwekkend als de andere twee documentaires. In de film wordt het rechtssysteem van Congo aangeklaagd “When the system fails, everyone is a victim”.
- 15 december 2011, afscheid van de voorzitter van de Stichting Vluchteling, mr. M.J.E.M. Jager, o.a. met een symposium over noodhulp. De nieuwe voorzitter van de Stichting Vluchteling is Femke Halsema.

Zowel de brochure over Irakese vluchtelingen als de tekst van de lezing van de heer Melkert is bij mij op te vragen (e-mail: jdincelek@home.nl).

Jikky Dinçelek–Lettinga

Internationaal

European Observatory on Violence against Women



In mei 2011 is Aleid van den Brink, directeur–bestuurder van de Blijf Groep, bestuurslid van de Federatie Opvang en voorzitter van de verenigingscommissie Vrouwenopvang benoemd als vertegenwoordiger van de NVR bij de European Observatory on Violence against Women van de European Women’s Lobby (EWL) in Brussel.

Bijgewoonde bijeenkomsten

- 13 april 2011, sollicitatiegesprek met de Adviescommissie Internationaal (ACI)/bestuur NVR;
- 17 en 18 juni 2011, tweedaagse bijeenkomst van het Observatorium in Brussel;
- 29 juni 2011, expertmeeting bij het Ministerie van OCW, directie Emancipatie over Huiselijk Geweld;
- 1 september 2011, vergadering ACI
- 24 september 2011, deelgenomen aan treinreis Kirsten van den Hul (Shevolution)
- 18 november 2011, vergadering ACI

Verslag

In juni heb ik de tweedaagse meeting in Brussel bijgewoond. Nederland is de jaren hiervoor niet vertegenwoordigd geweest in dit gremium en van harte welkom geheten. Ik heb de bijeenkomst benut voor kennismaking met de andere vertegenwoordigers en de Europese ontwikkelingen. In de vergaderingen met de NVR Adviescommissie

Internationaal hebben we vooral aandacht besteed aan de verbinding tussen de Europese ontwikkelingen en die in Nederland.

Een van de prioriteiten is geweest om de lobby te versterken: de verbinding met parlementariërs in de Tweede Kamer. In veel Europese landen komen er (integrale) actieplannen om huiselijk geweld terug te dringen. Inspanningen op verschillend terrein (politie/justitieketen enerzijds, hulporganisaties en vrijwilligersorganisaties anderzijds) worden met elkaar verbonden. Nederland heeft tot nu toe niet zo'n samenhangend plan op rijksniveau. De NVR heeft recent een initiatief van de vrouwenopvangorganisaties om te komen tot een Nationaal actieplan en nationaal rapporteur gesteund. Met een aantal politieke partijen is hierover gesproken. In 2012 wordt deze lobby voortgezet.

Drs. Aleid van den Brink

European Women's Lobby

www.womenlobby.org



De European Women's Lobby (EWL) is de grootste koepelorganisatie van vrouwenorganisaties in de Europese Unie (EU). De EWL telt lidorganisaties in ieder van de 27 EU lidstaten en de 3 kandidaat-landen, naast 21 Europees-brede instellingen. Samen representeren zij meer dan 2.500 organisaties. De EWL verbindt de vrouwenorganisaties en EU-instituten dusdanig dat een dialoog ontstaat tussen burgers en Europese beslissers. De EWL richt zich op EU-niveau en voorziet EU-beleidsmakers van informatie opdat rechten en behoeften van vrouwen evenals het gender perspectief aandacht krijgen in EU-beleid en regelgeving. Tevens voorziet de EWL haar leden van kennis zodat zij op hun beurt, op nationaal niveau, kunnen lobbyen voor onderwerpen waarvoor de EWL zich hard maakt. De EWL heeft consultatieve status bij zowel de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties (ECOSOC) als de Raad van Europa.

De NVR is sinds 2010 weer actief bij EWL en biedt onderdak aan het Nationale Coördinatiepunt EWL voor Nederland. Afgevaardigden voor Nederland zijn Tonny Filedt Kok en Marion Minis.

Bijgewoonde bijeenkomsten en verslag

- 5 februari 2011, Brussel, thematisch seminar EWL 'Roma Women in the European Union'. Romani vrouwen en kinderen zijn kwetsbaar voor discriminatie, zowel binnen als buiten hun gemeenschap. Op politiek niveau zijn Romani vrouwen vrijwel onzichtbaar. Het EP aanvaardde in 2006 een rapport over de Roma. De Europese Commissie lanceerde op 8 april 2011 een strategie inzake de Roma en EWL schreef een position paper waarmee ook de lidorganisaties kunnen lobbyen.

- 5 februari 2011, Brussel, EWL vergadering.
Interessant voor deNVR is dat EWL Secretaris Generaal Myria Vassiliadou een lijst aandachtspunten voor de toekomst presenteerde, waarin een viertal punten die uit de NVR consultatie d.d. 8/11/10 naar voren waren gekomen. De SG benoemde de input van NVR nadrukkelijk.
- 18-19 juni 2011, Brussel, EWL General Assembly.
- 18 juni 2011, Brussel, thematisch Seminar over Geweld tegen Vrouwen.
Geweld tegen vrouwen blijft belangrijk als aandachtspunt binnen de EU. Het streven is de rechten van slachtoffers van geweld tegen vrouwen vast te leggen in wetten. Daarbij worden rechten van vrouwen en kinderen meegenomen.
- 18 juni 2011, Brussel, Algemene Vergadering.
Een door de NVR geïnitieerde resolutie is aangenomen. De resolutie was opgesteld op basis van zorgwekkende signalen van vertegenwoordigers die de CSW in New York bijwoonden. Een conservatieve lobby is bezig de poten onder de stoel van vrouwenrechten en gender weg te zagen. De resolutie betekent dat EWL, die namens de EU een caucus zou leiden tijdens de jaarlijkse CSW, tijdig kon beginnen met het opzetten van een lobby en hiertoe samenwerking kon zoeken met andere vrouwenorganisaties en spelers teneinde doeltreffend weerwoord te bieden en verworven rechten te handhaven.
- 19 juni 2011, Brussel, NVR Workshop 'Equal share of work and Care'.
Een workshop gebaseerd op het NVR project Samen Uit Samen Thuis, over duurzame arbeidsparticipatie van vrouwen bij moederschap. Mieke Bakker-Mantjes (voorzitter van de NVR Commissie Maatschappelijke Participatie) presenteerde de inhoudelijke kant (zie ook pagina 11). Daarna volgden een vragenronde en discussie in kleinere groepen o.l.v. gespreksleiders en rapporteurs. Deze discussiegroepen werden begeleid door Bea Raben (Sorooptimisten Internationaal België), Annelies Pierrot (ECICW), Tonny Filedt Kok en Marion Minis (beiden lid van de NVR Adviescommissie Internationaal en EWL-afgevaardigden).
Van de workshop is een rapportage gemaakt voor EWL, waarmee het EWL beleid en de agenda verder kunnen worden beïnvloed.
- 22 oktober 2011, Brussel, Thematisch seminar 'Masculiniteit & Gender'.
Insteek van dit seminar: gender equality vereist meer aandacht voor de rol van mannen en jongens. Jouni Varanka (uit Finland, gender expert 2001-09) stelt dat gender Equality nodig is om een basis te leggen, zodat mensen het op lange termijn gewoon gaan vinden en zich eraan gaan gedragen.
- 22 & 23 oktober, Brussel, vergadering EWL.
Er is contact met Tunesië over een EWL-project gericht op het versterken van het democratiseringsproces en de positie van vrouwenorganisaties. Mede omdat er daar veel nieuwe vrouwenorganisaties opstaan.

De 50/50 campagne krijgt een vervolg in 2012. En er wordt gewerkt aan de noodzakelijke veranderingen in de structuur/organisatie van EWL richting m.n. achterban. Een plan zal in 2012 aan de General Assembly worden voorgelegd.

EWL position paper over 'women in boards'. Dit paper schetst een rooskleurige situatie inzake vrouwen in besturen in Nederland. We hebben dit (herhaaldelijk) aangekaart en het paper is inmiddels aangescherpt. In 2012 wordt een herziene versie van dit paper verwacht.

Op de EWL website heeft de NVR een eigen (Engelstalige) pagina met het internationaal logo van NVR, en bevat informatie over NVR en de projecten. Leden kunnen zich persoonlijk aanmelden op de EWL-site voor de gratis nieuwsbrief.

Het NVR project 'uw talent gaat niet met pensioen' is als goed voorbeeld door EWL gepresenteerd tijdens een EU conferentie in Warschau, met instemming van NVR. In een recent (e)-magazine van EWL worden de NVR projecten 'Uw talent gaat niet met pensioen' en 'Samen Uit Samen Thuis' kort uitgelicht.

Marion Minis

International Council of Women (ICW) en European Center ICW



ICW is de Internationale Vrouwen Raad, onze internationale paraplu; ECICW is de Europese Vrouwen Raad.

De Algemene Vergaderingen van de ICW worden elke 3 jaar gehouden; de Executive Committee vergadert ongeveer elke anderhalf jaar. Dit jaar was de AV in Johannesburg, Zuid-Afrika. De ECICW vergadert twee maal per jaar

Bijgewoonde bijeenkomsten en verslag

- 28-31 mei, ICW vergadering (Executive Committee), Barcelona. Deze vergadering werd bijgewoond door 55 vertegenwoordigers. Annelies Pierrot-Bults vertegenwoordigde de NVR en Lily Hutjes is lid van het bestuur van de ICW. Het toch nog plotselinge overlijden van de bureausecretaris Radusveta Bruzaud in 2009 zorgt nog steeds voor administratieve achterstand en de financiële afwikkeling is nog steeds niet helemaal rond. Het pand in Parijs dat eigendom is van de ICW is verhuurd en het bureauwerk is nu ondergebracht bij de voorzitter in Zwitserland om kosten te besparen. De volgende Algemene Vergadering van de ICW is in Seoul in september 2012.

- 1 juni, ECICW vergadering (aansluitend op de ICW vergadering), Barcelona. Deze vergadering werd bijgewoond door 12 landen en twee toehoorders. Er werd een nieuw bestuur gekozen met Doris Bingley uit Malta als voorzitter, Eleni Adam uit Griekenland als secretaris en Rosa Artigas uit Spanje als penningmeester. De NVR rapporteerde o.a. over de speech van de AVVN vrouwenvertegenwoordiger. De vertegenwoordiger van Libanon sprak de wens uit lid te mogen worden van de ECICW. Israel is ook lid omdat er geen andere regio is waar ze terecht kunnen, dus lijkt het gerechtvaardigd om ook Libanon toe te laten. Tot vertegenwoordigers van de ECICW in de EWL zijn gekozen Grace Wedekind en Annelies Pierrot-Bults. Helaas is de ECICW niet meer vertegenwoordigd in het bestuur van de EWL aangezien er voor deze 20 Europese lid-organisaties van de EWL maar 10 bestuurszetels beschikbaar zijn.
- 25-26 november, ECICW vergadering, Zürich. De vergadering op 25 november werd gevolgd door een seminar op 26 november over 'Swiss Women in Society and Politics - and the role of Women's Organisations'. Keynote speaker was Etiennette J. Verrey, president van de Federale Commissie voor Vrouwenzaken en ex vice-president van de Zwitserse Vrouwenraad. Daarna volgde een lezing van Valentyna Semeniuk-Samsonenko, 1e vice-president van de Oekraïense SPU, lid van het Oekraïense Parlement, en president van all-ukrainian NGO 'Ukrainian Women for Children's Future'. Haar lezing handelde over 'The role of social organizations in the explanatory work on a healthy way of living'.

De volgende vergadering zal worden gehouden in mei 2012 in Athene.

Annelies Pierrot-Bults, penningmeester ECICW tot mei 2011, vertegenwoordiger NVR vanaf mei 2011

International Council of Women (ICW)

www.icw-cif.com

Tijdens de CSW 55 heb ik als vertegenwoordiger van de Huairou Commission/ICW, samengewerkt met een vertegenwoordiger van de Noorse regering aan een resolutie over het instellen van een Advisory Group on Gender Issues (AGGI) voor de Executive Director van UNHabitat. Noorwegen is een van de grote donoren van deze UN agency en zeer gebrand op invloed van o.a. vrouwen (groepen) op het beleid. In april 2011, tijdens de 23^e zitting van de Governing Council van UNHabitat in Nairobi, is deze resolutie aangenomen. Na het aannemen van deze resolutie zijn we gevraagd om een Memorandum of Understanding (MOU) op te stellen ter voorbereiding van deze

adviesgroep. In de zomer, tijdens een verblijf in Noorwegen, is er gewerkt aan deze MOU in een background paper met richtlijnen voor de Terms of Reference (TOR): de voorwaarden, criteria voor lidmaatschap, rol, functies en taken, enz. van de adviesgroep en van een voorbereidende werkgroep voor de adviesgroep.

In november 2011 is in Nairobi een eerste bijeenkomst geweest van de voorbereidende werkgroep. Hier is de TOR verder uitgewerkt. In september 2012 zal de adviesgroep van start gaan tijdens het 6^e World Urban Forum (WUF6) in Napels.

In augustus 2011 heb ik een bijdrage geschreven voor de 4-jaarlijkse rapportage aan ECOSOC van de Internationale Vrouwen Raad (ICW). Een dergelijke rapportage wordt gevraagd voor een verlenging van de consultatieve status.

In september 2011 nam ik als vertegenwoordiger van de Huairou Commission, deel aan de vergaderingen van het Standing Committee en het Steering Committee van de UNHabitat World Urban Campaign in Amsterdam. Verschillende officials van het secretariaat in Nairobi, lokale overheden en vertegenwoordigers van civil society namen deel aan de discussies in de plenaire bijeenkomst en in werkgroepen over de problemen en mogelijke activiteiten en 'practices' op het terrein van urbanisatie.

Ook werd de nieuwe visie van UNHabitat gepresenteerd: "bringing the city as a whole, the city as an asset". "The city is a multi-stakeholder project". Het motto is "A Better City, A Better Life".

In oktober 2011 presenteerde UNFPA (VN bevolkingsfonds) in Scheveningen het jaarlijks rapport: State of the World Population 2011, getiteld: "People and Possibilities in a World of 7 Billion" (lees meer op www.sevenbillionactions.org).

Een spreker van de World Bank presenteerde het World Development Report 2012: Gender Equality and Development.

Helaas was het niet mogelijk om in november 2011 de ICW bestuursvergadering in Nadi op de Fiji eilanden bij te wonen, wegens gebrek aan fondsen.

Lily Hutjes-Boelaars, ICW bestuurslid en ICW vertegenwoordiger naar UNHabitat